

IOAN BOZAC

DE-ALE LUI VLĂDUȚ

(Din jurnalul unui copil obișnuit)

SEMĂNĂTORUL
Editura online – august 2008

ÎN CHIP DE INTRODUCERE

În completarea celor din introducerile făcute când am început să trec în calculator tot ce am scris despre Vlad al meu și când m-am pus să selectez, mă simt dator să arăt că, deși această lucrare poate fi și ea considerată ca aparținând memorialisticii (cum sînt toate cele publicate, adică mare parte din ce am scris – și am încercat să fac cunoscut – de-a lungul anilor), aici am inclus numai aspecte de viață ce mi-au stîrnit sentimente de natură pozitivă, însoțite măcar de un zîmbet; este o deosebire netă față de ce las să se vadă din articole (e și firesc, dacă acestea se ocupă, în cea mai mare parte, de starea societății românești).

Evident că nu întîmplător am pus între paranteze finalul aliniatului precedent; așa îl doresc receptat, pentru că speranța ce-o am cu privire la difuzarea paginilor ce urmează este să-mi fie împărtășite sentimentele care m-au determinat la vremea respectivă să scriu, iar apoi – să fac această selecție. E normal să am așteptări mai mari de la cei care sînt deja părinți, dar vreau cu tărie să cred că și cei cu perspective în acest sens ar putea aprecia unele din cele trecute aici.

Trebuie să trec din domeniul viselor și ipotezelor în cel al concretului, fiindcă firea nu-mi permite să omit precizări pe care le consider cu rost. Astfel, încă din acest preambul se vede că nu am dorit să modific ortografia cu care am început notațiile despre fiul meu (și pe care o folosesc și în prezent când scriu despre el). Alături de aceasta, poate nici nu trebuie să spun că fotografia de pe copertă este a lui – de la 1 an. Sînt convins că eventualii cititori vor trece peste amănuntele legate de calitatea ei (de așteptat la o poză alb-negru din 1987, prelucrată de un amator – a cărui identitate nu cred că e nevoie să o precizez), înțelegînd de ce am ținut neapărat să fie unde am pus-o.

31 ianuarie 2005

Începînd din toamna trecută au crescut mult șansele de publicare ale celor consemnate de-a lungul atîtor ani. Mama eroului principal consideră că nu ar trebui să fac așa ceva, fiind chestiuni de familie (care nici nu ar interesa pe alții). Totuși, mă gîndesc că unele „isprăvi“ și „panseuri“ ar avea receptivitate largă; oricum, documentul întreg este prea amplu pentru a fi publicat ca atare. În marea majoritate a cazurilor sînt fragmente chiar și din consemnările pe data respectivă, dar nu avea sens să încarc pagina cu puncte de suspensie între paranteze.

25 septembrie 1999

Acum aproape 13 ani, o dată cu nașterea lui Vlad (și inspirat de mama mea) am început să țin un jurnal – în care am notat toate evenimentele importante din existența lui. Între timp am mai evoluat și noi de la scrisul de mîină, și nu este rău să consemnăm în două locuri (dintre care computerul va rămîne întotdeauna al doilea) principalele momente din viața lui Vlad (și din viața noastră – gîndindu-ne că de fapt nu lăsăm nimic în urmă, dacă n-avem copii).

* * *

– 1 9 8 6 –

12 oct. (duminică)

La ora 16 s-a născut Vlăduț (VLAD-IOAN BOZAC). (Am considerat obligatorie această notiță, chiar dacă nu e în cadrul subiectului.)

5 nov.

Azi a fost foarte drăguț, dovedind că are deja discernămînt. A fost pus în camera mare, cu radioul lîngă el, și a stat cuminte cît a fost muzică. După aceea, a început brusc să urle cînd a început radiojurnalul (pe care se vede că nici sugarii nu-l agreează). (Toate adăugirile sau comentariile sînt cu litere cursive, deci e clar că paranteza dinainte a fost scrisă atunci.) Cînd s-a schimbat postul și a auzit din nou muzică, a tăcut din nou.

19 nov.

S-a întîmplat o chestie tare nostimă cu cei trei bărbați ai familiei. A venit seara Grandpa (tatăl meu) să stea de vorbă cu Vlăduț, afirmînd – ca de obicei – că-i vor bate ei doi pe toți. Văzînd că mi-cuțul nu adoarme, a venit Daddy și l-a luat în brațe, după care a început să-i povestească „Prințesa și mazărea“, rar și monoton. Rezultatul a fost că la sfîrșitul poveștii el era tot cu ochii deschiși, dar bunicul sforăia de mama focului.

23 dec.

După-amiază a rămas cu Grandpa și a fost cuminte, deși n-a vrut să stea în cărucior. Explicația cumințeniei lui se pare că a fost faptul că bunicul avea un lucru teribil de nou și de interesant: ochelarii. Nu mai spun că Vlăduț a și „citit“ împreună cu Grandpa, așa cum face și cu Mummy.

- 1987 -

10 ian.

Grandpa a îndrăznit să-l certe pe Vlăduț că urlă când vine Daddy de la serviciu, în loc să-l întâmpine cuminte. Efectul a fost că micuțul a început să urle și mai tare – și și-a găsit urgent un aliat în Grannie (*mama mea*), care a declarat că nu așa se vorbește cu un copil mic. Și în ziua următoare, Vlăduț plîngea ori de câte ori îi vorbea Grandpa. Bineînțeles că Grannie îl alinta și-l susținea, și atunci se liniștea. E drept că perioadele de agitație erau determinate de colici, dar ca glumă povestea a fost bună. De-abia a doua zi la prînz a stat Vlăduț cuminte în brațe la Grandpa, după ce dimineața întorsese supărat capul din direcția bunicului.

30 ian.

Ioana (*sora mea*) îl ținea în brațe când a venit Daddy de la clinică. I-a atras atenția că a venit tata și i-a spus să arate cum se bucură. Rezultatul a fost că a izbucnit imediat în niște răcnete teribile, care au făcut-o pe Ioana să izbucnească în rîs – și la fel și pe Daddy, care mai are câteodată simțul umorului.

4 oct.

Se pare că pricepe cam tot ce i se spune, dar numai în românește. De exemplu, într-o vizită la bunici, Ioana a vrut să-i pună niște muzică și să danseze împreună. Cum a auzit cuvîntul „muzică“, a început să joace – spre marea distracție a tuturor. Poate că nu înțelege neapărat cuvintele, dar noțiunile le interpretează corect, așa că s-ar putea să fi început să joace pentru că a văzut-o pe Ioana umblînd la casetofon – și el știa ce urmează.

Tot ca manifestare de deșteptăciune (și tot în sensul înțelegerii acțiunilor) am putea interpreta figura ce i-a făcut-o bunicii sale (*dinspre mamă*). Aceasta, ca să-l distreze, umfla pungi de nailon și le pocnea. El s-a distrat teribil, iar apoi a pus mîna pe o pungă, a dus-o la gură, după care i-a întins-o bunicii. Mesajul a fost cît se poate de clar, și întîmplarea aceasta amintește de mătușă-sa și ariciul fumător. (*Îl cerea făcînd „pff-pff!“*.)

12 oct.

Cîteva cuvinte despre modul în care și-a sărbătorit ziua. A primit un scaunel și un trenuleț, și s-a bucurat de ele așa cum face totdeauna: scaunul și l-a tras în cap, iar de la trenuleț a desfăcut coșul locomotivei (care are un clopoțel) și a început să-l scuture. După ce i-a întâmpinat destul de civilizată pe musafiri, s-a așezat și el la masă, așa cum era de prevăzut – deși abia mîncase. Și, tot cum se putea ști dinainte, s-a înfruptat fără rezerve din ceea ce a pregătit Mummy – probabil vrînd să-i încurajeze pe ceilalți. Un singur lucru nu a reușit: să sufle în lumînarea care trona în mijlocul tortului pe care scria V.B. cu bomboane mici.

15 nov.

Vlăduț e un fin diplomat și un băiat cu maniere alese. A dovedit aceasta când a venit Grannie în vizită. Văzîndu-se împreună cu ambele bunici, micuțul i-a dat uneia o rățușcă, iar apoi i-a dat una și celeilalte. Apoi, fiind în brațe la Grannie, s-a cerut în brațe și la bunica cealaltă – ca să nu fie nici una nedreptățită.

Drăguț a fost atunci când s-a jucat cu ursul de plastic de la Ioana. Are obiceiul să-i desfacă acestui urs capul, mîinile și picioarele, iar uneori umblă cu capul ursului în mîna, făcînd-o pe mătușă să comenteze "To be or not to be".

1 dec. (în original)

Dintre drăgălășeniile lui, trebuie să notăm faptul că a încercat să deschidă dulapul din camera mare prin glisare, căci acest dulap are ușa de sticlă, ca vitrina noastră de la bibliotecă. De câte ori i

se cerea să spună „lampa“, el se uita în sus, iar când a fost întrebat unde-i mama lui, el a ridicat foarte drăguț din umeri. În plus, când nu-i mai trebuia mâncare, făcea „nu“ din cap. Crezând că este ceva necontrolat, Daddy a mai încercat să-i dea o linguriță, dar Vlăduț l-a oprit cu mâna – ceea ce înseamnă o opoziție fermă.

8 dec.

Dacă acasă n-a fost nici un eveniment venirea lui Moș Nicolae, în schimb la bunici toată lumea scotea strigăte de surpriză ca să-l stimuleze pe cel mic. Și el – prin imitație – a început să facă „hiii“, și a repetat aceasta ori de câte ori vedea ceva plăcut.

A doua zi a fost duminică – și ne-am invitat la bunici, căci Mummy era de gardă. Când am ajuns, trecuse ora de masă, așa că lui Vlăduț îi era foame. La vederea mâncării și-a manifestat entuziasmul cu strigăte de „hiii“, distrându-i pe toți ai casei.

18 dec.

Aseară am fost în vizită la bunici, și Vlăduț a arătat încă o dată că și-a pierdut atracția ce o avea pentru Grandpa. A început din nou să se joace cu oalele, izbindu-le una de alta pînă când bunicul s-a încruntat și l-a certat. Atunci Vlăduț a făcut și el o mutră feroasă și a ridicat mâna în care avea un i-bric către cel care-l iritase. I s-a trecut cu vederea acest gest, dar Grandpa era necăjit că micuțul nu vrea să meargă la el. Atunci i-a pomenit despre o eventuală excursie cu mașina, și imediat șmecherul nostru a întins brațele spre el. Încă o chestie care l-a distrat pe Daddy a fost faptul că Vlăduț a ridicat din umeri în stilul său caracteristic atunci când a fost întrebat unde-i tată-său. Grannie a tras concluzia că el ridică din umeri ori de câte ori aude cuvîntul „unde“, dar azi s-a demonstrat că de fapt face acest gest și în alte situații, fiindcă știe că toți cei din jur sînt încîntați când face așa. În aceste cazuri noi rîdem, și atunci rîde și el.

23 dec.

Vlăduț pricepe și limba engleză, deși nu vorbește nimic. A înțeles când Daddy i-a cerut să-i aducă un fragment de cutie pe care-l rupsese, iar apoi a adus și celălalt fragment – tot la cerere. În plus, a dovedit că nu face ce-i spui din încăpățînire, și nu pentru că nu înțelege. În acest spirit a avut loc prima discuție dintre tată și fiu, desfășurată cam așa:

- Du-te și te culcă, și dormi! (în engleză)
- Nu. (negație din cap)
- Du-te, când îți spun!
- Nu. (tot din cap)
- Nu vrei să-ți ascuți părinții?
- Nu. (s-a dovedit că neagă în mod conștient, și repetă figura ori de câte ori i se pun aceste întrebări).

26 dec.

Să notăm o întîmplare povestită de Mummy. Acum ea este în concediu, și a trebăluit prin casă, „ajutată“ fiind de Vlăduț. Uneori cel mic stătea în pat, alteori venea să vadă cum spală rufele (și-și aducea și un scăunel) sau făcea dezordine. Într-o zi Mummy a găsit niște ciorapi de-ai lui Daddy sub dulap și a întrebat ce sînt. Atunci Vlăduț s-a dus la dulap și a scos alți ciorapi ai aceluiași. E clar că pricepe tot, deși nu vrea să vorbească. Asta cu atît mai mult cu cît ciorapii găsiți de Mummy erau făcuți sul, deci cel mic nu le-a putut vedea forma.

6 ian.

Se nimeriseră în vizită Grannie și cu Mama Tildi (*mama ei*), iar Daddy se spălase pe cap și voia să se usuce. A băgat uscătorul în priză, dar Vlăduț i-a întins prelungitorul, căci el știa că acest dispozitiv trebuie să stea în priză ca să meargă aparatele. Daddy a spus că nu este nevoie de prelungitor, însă cel mic a continuat să i-l întindă, pînă cînd i-a făcut pe voie. După aceea a plecat de acolo și nu a mai dat atenție operațiunii de uscare.

25 ian.

Episodul cel mai interesant este cel legat de aragaz, prilej cu care Dorina (*buna noastră prietenă*) și-a dovedit calitățile didactice. Vlăduț începuse să învețe să stingă focul la aragaz, și tot acolo umbla. A încercat Mummy să-l convingă, cu buna sau cu răul, dar n-a reușit. Atunci Dorina l-a luat în brațe și i-a apropiat mîna de plita caldă. Deși nu s-a ars, a început să urla ca din gură de șarpe – și de-atunci, chiar dacă-l rogi, nu se apropie de aragaz, căci știe că „a-de“. Același lucru s-a petrecut și cu deschisul ușii de la camera mare. De cînd i s-a spus că acolo este „viermișorul“ (noțiune inventată de Aliana – *fata care stătea cu el*), Vlăduț nu mai intră în cameră, chiar dacă îi deschizi ușa și-l inviți călduros.

19 febr.

Azi Vlăduț a spus primul lucru cu sens din viață – eveniment la fel de important ca și celebra expresie „Torna, torna, fratre“ în istoria limbii române. Concret, Daddy i-a dat azi-dimineață niște lapte încălzit pe sobă, care se părea că e tocmai bun. Cînd i-a dus lui Vlăduț biberonul la gură, a văzut că micuțul nu e prea încîntat – iar apoi a fost foarte surprins, auzind că „a-de“ (cu accent pe ambele silabe). A răcit imediat laptele, iar Vlăduț a mîncat frumos, pînă cînd mai erau vreo 50 de mililitri. Atunci și-a dat cu firma-n cap, zicînd din nou că „a-de“ – ceea ce a determinat-o pe Mummy să-l facă mincinos.

7 mart.

Pe lîngă faptul că acum spune în mod curent „mama“, Vlăduț a rostit la Mama Tildi prima propoziție din viața lui: „De ape“.

Imită cam tot ce-i spui. Cînd i s-a cerut să spună „Daddy“, n-a vrut, dar l-a arătat pe cel în cauză. În schimb, știe să spună „pupa“ și (mai ales) „papa“, atunci cînd vede păpușa sau mîncarea. E destul să-i spui numele unui animal de jucărie, că îl și știe deosebi – așa cum s-a întîmplat cu cîinele Sancho.

13 mart.

A primit de la Ioana cartea cu Apolodor, care i se citea și lui Daddy cînd era mic. Deși e interesat mai mult de imagini, cel mic vine cu cartea să i se citească, dar renunță repede. Văzînd însă că Grannie și Grandpa își pun ochelarii ca să-i citească, Vlăduț a venit și la Daddy cu ochelarii cînd i-a adus cartea, crezînd probabil că aceștia reprezintă un dispozitiv de citit. E și firesc să fie așa, dacă toți cei din jur poartă ochelari cînd citesc, conduc sau se uită la televizor, Daddy fiind deocamdată singura excepție.

24 apr.

Am spus că îi place să-i dea lui Daddy sipca pentru ca să sufle în ea. Mai apoi însă, a început să-i bage sipca în ochi, după ce i-o băga în gură – și n-am știut de ce. Explicația a găsit-o abia cînd și-a dat seama că are un gest reflex – și anume să verifice permeabilitatea, uitîndu-se prin sipcă, după ce a suflat în ea. Vlăduț a văzut chestia asta, și a procedat în consecință. Deosebit de nostim e faptul că are o mutră foarte serioasă cînd îi bagă sipca în ochi lui Daddy, iar dacă are biberonul în gură e și mai grozav.

8 mai

Vlăduț a fost în prima lui excursie mai lungă, în afara orașului. Cu el împreună am dus-o acasă

pe bunica de la Cugir. Bineînțeles că în acest context a făcut o serie de isprăvi care trebuie consemnate.

De la început trebuie să spunem că n-a dormit în mașină deloc, nici la dus, nici la întors – atît a fost de pasionat de tot ceea ce se întîmpla pe drum. A urmărit toate animalele, învățînd cum fac ele. Astfel, a recunoscut „canu“, pe „am-am“, „bee“ sau „i-a“, iar ulterior a învățat că vaca face „muu“, așa că acum știe cum fac animalele, dacă-l întreabă cineva. Un singur amendament există la treaba asta: toate păsările de curte sînt „ga-ga“.

La plimbare prin oraș am mers numai noi, cei tineri. În legătură cu aceste plimbări să spunem că Vlăduț a fost învățat să coboare scările treaptă cu treaptă, comandîndu-i-se "one-two". Fiindcă uneori era un drum mai abrupt, Daddy trebuia să coboare scările cu el în brațe – și pe chestia asta și-a însușit un stil propriu de a declara că este obosit și a se cere în brațe: s-a oprit în fața lui Daddy, a întins brațele și a zis „a-tu“. De atunci, folosește chestia asta de cîte ori nu-i mai convine să umble. A mai observat că i se spune „hop“ atunci cînd trebuie să coboare de pe trotuar, și atunci se joacă zicînd „op“ și tot urcînd și coborînd de pe trotuar.

15 mai

Cînd vrea ceva, știe să zică „dă-i“. De asemenea, formulează întrebarea „unde?“ – și uneori face asta cînd îl aude pe Daddy întrebînd "where?". Tot la capitolul engleză, trebuie să spun că îl tot auzeam pe Vlăduț – pe cînd eram la plimbare – repetînd „doo-doo“. Crezînd că e vorba de „două“, m-am uitat în jur să văd obiecte perechi, deoarece atunci cînd zice „calu" sau „am-am“, trebuie să fie vreun patruped prin apropiere, chiar dacă e mai greu vizibil. (Ultimul „calu“ este leul de la Waterloo – de pe un tricou al lui Daddy). Reluînd povestea, trebuie să spunem că nu am văzut obiecte perechi în jur – dar imediat cel mic m-a lămurit, îndreptîndu-se spre poarta unui garaj. Prin urmare, „doo“ este un cuvînt englezesc (door), despre care știe că înseamnă ușă. De fapt, de cîte ori vedea apoi o poartă, se ducea la ea sau o arăta, zicînd „doo“.

17 mai

Cel mai drăguț lucru întîmplat recent este că Vlăduț știe cum fac cîinele-bunic și cîinele-Vlad. Cînd este întrebat despre aceasta în română sau în engleză, spune despre cîinele Grandpa că face „om-om“ (și își îngroașă vocea), iar cîinele Vlad face „am-am“, pe un ton foarte subțire – pe care îl imită cu succes.

30 mai

În legătură cu Jenu (*vărul meu primar, pe care îl umează în carieră – ingineria calculatoarelor*) trebuie să spunem că s-a atașat foarte mult de acesta cînd a fost în vizită la noi. Deși avea de lucru cu Daddy, Vlăduț nu i-a lăsat în pace, deschizînd tot timpul ușa și repezindu-se la „Nenu“. I-a arătat bobocii de rață cu care face baie și – profitînd de neatenția noastră – a băgat acești boboci în sacoșa lui Jenu, care s-a trezit abia acasă. Ca dovadă că nici unchiul nu are mai multă minte decît nepotul, Jenu i-a pus soției sale jucăriile în cada de baie.

13 iun.

Daddy a primit cadou un basorelief cu chipul lui Eminescu. Lui Vlăduț i-a plăcut tare mult „ne-ne“ agățat de perete, și l-a cerut de la Mummy. Aceasta a spus că nu poate să i-l dea, fiindcă nu ajunge. Atunci el a spus „nanunu“ și s-a repezit în bucătărie să-l aducă. Cu scaunul în brațe, a venit pînă în hol și a ordonat „Mama-jos“. În aceste condiții, e lesne de înțeles că nu am mai putut rezista și i-am dat tabloul.

Și la limba engleză face progrese, reproducînd ce aude. (Ultimul cuvînt este „garbage” – gunoi.) Cînd Aliana i-a arătat în carte un urs, Vlăduț a zis "bear" – și fata l-a popularizat în tot orașul. De fapt acum și Buni (Vlăduț pronunță acest cuvînt ardelenește) înțelege englezește, iar Aliana îl cheamă cu expresia "come on" – spre hazul lui Daddy.

17 iul.

Ne-am întors acum trei zile de la mare, dar pînă acum n-am avut timp să consemnăm cele trăite acolo. Lucrul cel mai demn de semnalat este faptul că Vlăduț a rostit prima lui propoziție în limba engleză: "This is our car". (*Aceasta este mașina noastră.*) E și normal ca începutul în engleză să fie legat de mașină, deoarece de multă vreme „ina noastră” și cheile de la ea sînt printre marile lui plăceri. Pe litoral se repezea la toate mașinile, iar Daddy i-o tot arăta pe a noastră. De atunci, de cîte ori se vorbea despre aceasta, zicea la început "our car", iar apoi "This is our car" – articulînd cu grijă cuvintele, ca un școlar silitor.

24 iul.

Acum 3 zile, Vlăduț le-a făcut o nouă „bucurie” părinților: a fost mușcat de un cățel găsit de niște verișori de-ai noștri. Desigur că acel cățel nu are certificat de vaccinare anti-rabică, pentru că totul ar fi fost prea simplu. Prin urmare, în consiliu de familie s-a decis vaccinarea lui Vlăduț, deși Mummy și Grandpa n-au fost prea încîntați de această alternativă. Normal că plînge cînd i se face injecția, dar nu plînge mai tare decît cînd îl pui în pat, de exemplu; asta o afirmă Daddy, care a fost principalul promotor al vaccinării.

Nu are rost să-l cîinăm prea tare pe Vlăduț, căci și-a făcut-o cu mîna lui. La început s-a ținut departe de cățel, semănînd cu tatăl său în privința antipatiei pentru animalele de casă. Apoi a început să-l lovească discret cu piciorul, deși știa că „muscă am-am”, iar mai tîrziu – cînd a scăpat din raza noastră de observație – se pare că l-a călcat pe cățel pe coadă (la propriu). Acesta – un pechinez mic, dar demn – s-a repezit la agresor. Nu am putut vedea dacă într-adevăr l-a mușcat pe copil, sau numai l-a zgîriat, dar cert este că au început să schelălăie amîndoi deodată, iar Mummy a văzut cum cățelul îl prinsese pe Vlăduț de ciorap și de gheată.

Folosirea pronumelor este o trăsătură distinctivă a lui Vlăduț. A auzit-o odată pe Mummy zicînd „să-ți dau ție?” – și de atunci, cînd vrea ceva, strigă „ție-ție!”. În schimb, dacă vrea ca ea să facă o treabă, vine și zice „eu”, fiindcă a auzit-o spunînd „lasă că fac eu”.

Alt capitol interesant este cel al culorilor. Încă de la mare, repeta „muscă calul alp”. Apoi, la un semafor, l-am auzit zicînd „alben”. Acum a învățat că la stop succesiunea este „loșu-alben-elde”, și, dacă sînt două stopuri care funcționează sincron, el știe că e „încă elde”. Legat de problema culorilor, menționăm că Vlăduț consideră că butonul de plastic de pe robinetul de apă caldă este „alben”. Cînd Daddy i-a spus că este roșu, cel mic a replicat „alben – bine”, ultimul cuvînt avînd pentru Daddy o semnificație asemănătoare cu cunoscutul "Howgh" al indienilor.

Cît privește limba engleză, Vlăduț pricepe întrebările: "Where is...?" (răspunzînd prin "there" și folosind acest cuvînt și împreună cu cuvintele românești) și "What is this?". Mai notăm alte două propoziții: "Put it back." și "Come here." – pe care e firesc să le repete, căci le-a auzit de sute de ori de la Daddy. E foarte drăguț, chiar cînd folosește greșit unele cuvinte și propoziții. De exemplu, azi îl îndemna pe cel cu engleza să ia pantofii care-i plac lui prin "I'll take you." – ceea ce de fapt înseamnă „te iau” (în brațe).

2 aug.

Vlăduț asculta povestea cu „Ița Roșie”, de la Mummy. La un moment dat, ea a spus că lupul a lu-at-o mai repede decît Scufița Roșie. Atunci cel mic a zis „scurt”, și nu s-a lăsat pînă cînd n-a auzit că lupul a luat-o pe un drum mai scurt – așa cum zicea ea de obicei, și cum i se fixase în memorie lui. (Încă o dată ne amintim de mătușa sa, care știa că fetița avea scufiță, iar bunica – scufie, și nu admitea ca Mama Tildi să-i spună altfel.) Tot referitor la Scufița Roșie, Vlăduț știe că vîntătorul face „pa-pa”, iar lupul face nani după ce o mîncă pe bunică și pe Scufița.

Cît privește ceea ce vorbește Vlăduț, e de remarcat că știe care e mîna „dalptă”, iar apoi a învățat și despre mîna stîngă. Cînd merge la plimbare, totdeauna vrea să-i dai mîna „dalptă”. Dacă-l prinde pe Daddy la desenat, îl pune la cai fără încetare (*era doar începutul!*) – și niciodată nu trebuie uitat ochiul. Cînd se opune la ceva, neagă ultimul cuvînt – și uneori iese exact pe dos de ce vrea el să spună. Astfel, Daddy i-a spus să iasă din baie, iar Vlăduț a răspuns „nu bathroom” – adică e-

xact ce i se spusese.

7 aug.

Vlăduț a primit niște cuburi de la Ioana, și pe cuburi sînt desenate animale: calul maro, pisa, am-am (care – acum știe și asta – se numesc "cat", respectiv "dog"), apoi „ipilasu“, „pintipanti“ (elefantul) și „lița“ (veverița) – pe care am învățat-o cel mai greu. Desigur că el cere tot timpul imaginea cu calul maro – lucru pe care l-a făcut și dimineată, de cum s-a sculat din somn. Daddy nu văzuse cubulețele (așa cum le zice Vlăduț) și n-a știut la care cal maro se referă. A căutat, dar n-a găsit decît un cal roșu cu roți, pe care-l adusese Buni. Reacția celui mic a fost promptă: „Nu calul roșu, calul maro“, și apoi a zis „Du-te, Daddy!“ (probabil în căutarea calului). Pînă la urmă, Daddy a adus cutia cu cuburi și totul s-a lămurit. În legătură cu aceasta, credem că Vlăduț deosebește calul roșu de cel maro după alte trăsături (de exemplu roțile), căci nu știe că noi ne referim la culori. De fapt, am mai spus că n-ar fi normal să le știe, la vîrsta lui. Ca dovadă că nici nu le știe, a nimerit tot pe alături cu culorile mașinilor care treceau, atunci cînd a fost cu Grandpa în oraș.

Tot azi-dimineată, Vlăduț l-a văzut pe Daddy nebărbierit, deoarece – fiind duminică – programul nu este cel obișnuit, drămuț pe minute. Cel mic, neobișnuit cu un astfel de aspect (căci de obicei, cînd el se scoală, taică-său e deja gata de plecare), l-a ciupit de mustață și de barbă și a zis „caca Daddy“. Aceasta vine în sprijinul hotărîrii acestuia de a nu-și lăsa să crească părul pe față înainte ca Vlăduț să aibă cel puțin 3-4 ani, căci altfel s-ar alege cu observații de genul celei de mai sus. Sfirșitul poveștii este ușor previzibil: Daddy s-a repezit în baie, iar apoi cel mic nu a mai dat nici o atenție feței tatălui său.

9 aug.

Vlăduț a fost supărat ieri că Daddy pleacă la serviciu. Prin urmare, după ce nu l-a mai văzut, a comentat: „Dus Daddy ăsta, mapa mă-si!“ Mummy i-a atras atenția că vine Grandpa și îl aude. Vlăduț însă a ținut-o pe-a lui: „Mapa mă-si, Ghenpa“.

18 aug.

Să trecem acum la asociațiile făcute de Vlad. Cînd am fost în vizită la tanti „Lana“ (*Ileana*) – la sosirea ei din Cehoslovacia – a zis că nu vrea să meargă la nenea Gogo (*soțul ei și fratele mamei mele*), deși despre acesta nu vorbisem. Altă dată, cînd ne-am dus la Grandpa și Vlăduț se uita pe geam, a înce-put să strige: „Ana, Ana!“ (Ioana nu era acasă.) Deși ceilalți n-au văzut-o, s-a dovedit că el avusese dreptate și că într-adevăr Ioana venea pe drum.

Alt capitol interesant este cel al cuburilor. În curînd va face singur completarea imaginilor de pe ele. Deocamdată a reușit să compună capul calului (din două cuburi), iar în rest a avut niște „mici“ scăpări (coada ieșită direct din gît, picioarele deasupra capului, etc.). Remarcabil este că știe să întoarcă singur cuburile – și mai ales că știe exact ce imagine urmează (în special dacă vede prima treime, nu mai e o problemă, căci recunoaște imaginile după fond).

Vlăduț este și un lăcătuș pasionat. Grandpa l-a învățat numele sculelor de la mașina lui Daddy – la care cel mic se repezise cu mult entuziasm. Învățatul s-a făcut pe degete, ca semiologia lui Goia, ordinea fiind (de la degetul mare spre cel mic) următoarea: cleștele, „bențelele“ (*șurubelnițele*), cheia mare, cheia „cie“ și cheia mică. Vlăduț – care e un șmecher – trece direct de la cheia mare la cheia mică, fiindcă îi e greu să spună cuvîntul „mijlocie“. Atît a fost de pătruns de enumeratul sculelor pe degete, încît – cînd Daddy a vrut să-l învețe cum se numesc degetele și i-a arătat degetul mare – a zis „cleștele“, adică scula corespunzătoare acestui deget, făcîndu-l astfel pe Daddy un și mai convins adept al pavlovismului.

Referitor la lucrul cu sculele, este de remarcat că lui Vlăduț tare îi place să „repare“ robinetele, așa cum îl vede pe Daddy (destul de des, din păcate). Nostim a fost că o dată – cînd asista la așa ceva – Buni l-a întrebat unde e și ce face, căci voia să-l ducă la plimbare. Răspunsul l-a făcut pe Daddy K.O. : „Zută Lad“ – și în continuare s-a lucrat cu mai mult spor, cu un asemenea ajutor de nădejde. Colaborarea se extinde la toate reparațiile din casă, așa că – atunci cînd Daddy a strîns pi-

cioarele de la masă cu un clește – cel mic a luat și el un clește și l-a imitat, concluzionând că „repară amidoi“. Tot ca un adevărat meșter, Vlăduț are și un vocabular colorat. Când am căutat cleștele-mops împreună și nu l-am găsit, a exclamat: „Unde cleștele ăsta, mapa mă-si!“, deși nici unul din părinți nu înjurase. În aceeași seară a rostit această expresie referitor la Ioana – probabil fiindcă îl auzise pe Grandpa exprimându-și nemulțumirea că ea și Grannie iar au plecat la video.

Cel mai remarcabil fapt este că se pot lega și dialoguri cu Vlăduț, căci e foarte informat. Reproducem câteva:

- Unde-ai fost? (întrebase Mummy)
- Grandpa.
- Ce face Grannie?
- Spală vase.
- Ioana ce face?
- Coase mașină.
- Dar Grandpa ce face?
- Fumează. (sau: Căduce mașina – în funcție de ce l-a impresionat pe Vlad mai mult).
- Ce fumează?
- Țigară.

Sau:

- Where is our car?
- Nenea Kiss (el pronunță cum se scrie).
- And where is nenea Kiss?
- Acasă – dar uneori spune: „la Cugir“, caz în care Daddy neagă acest lucru și zice:
- Nenea Kiss is not in Cugir. Who is in Cugir?
- Buni. (Daddy – din nou K.O.)

Mai trebuie spus că Vlăduț are o pronunție de bucureștean. Vrea să se suie „pă“ masă sau „pă cap“ (adică pe gâtul lui Daddy). Mai sinistru a fost când s-a suit „pă“ pervazul de la fereastră cu genunchii, după ce se urcase pe scaunul de la bucătărie. Dramatismul situației a constat în faptul că nu era nimeni lângă el, căci Mummy era convinsă că nu se va urca pe pervaz.

23 August (în original)

La parastasul după bunicul său, Vlăduț a fost departe de a sesiza solemnitatea momentului. După ce s-a așezat pe toate scaunele din biserică, s-a cerut afară, și n-a mai vrut să intre decât când a intrat și preotul – cu care dăduse mîna. Daddy s-a retras cu el într-un colț mai depărtat, dar – imediat ce a început slujba – micuțul s-a repezit către Mummy și Buni, însoțindu-și fuga de răcnetul de război obișnuit. Pînă la urmă s-a cerut în spate (zicînd „păr“) și a stat cîtva timp cuminte, mîncînd din colacul primit de la o tanti, apoi plasînd acest colac pe părul lui Daddy – uneori acoperind și ochii acestuia. Când s-a plictisit și de statul în spate, a trebuit scos afară, căci altfel cine știe ce-i mai trecea prin cap – mai ales că nu înțelegea de ce Buni și Mummy sînt așa de sobre.

24 aug.

După cum se poate vedea, Vlăduț vrea probabil să-și scrie singur memoriile (*mîzgălituri pe caiet*), și de aceea l-a întrerupt azi pe Daddy de două ori de la scris. Necazul e că întîmplările nostime se mai uită, dar trebuie să amintim cum a ținut minte cîntecul caprei cu trei iezi. Când Buni a început să vorbească despre cei trei iezi cucuieți, Vlăduț a spus imediat: „Mama aduce vouă“. De fapt, lui îi plac poveștile, dar e cam grăbit și-l solicită mult pe Daddy: nici nu apucăm să începem o poveste, că el vrea alta – astfel că povestitorul e zăpăcit și zice că Vlăduț seamănă cu maică-sa în privința priceperii de a induce agitație. Dacă el nu e cuminte, părinții îi spun povești ursului de plastic, așa cum i-a sfătuit Mama Tildi. Uneori e gelos („Du-te, ursu-bear!“), dar alteori nu vrea să doarmă – și atunci Daddy trebuie să spună povestea „nu la Lad, la ursu-bear“, ca să doarmă acesta din urmă.

Are și un vag simț al răspunderii; când l-a întrebat Mummy cine a tras cu ciocanul în perete, a răspuns „Lad“ – cu multă seninătate. A plătit pentru această naivitate, căci l-a tras de urechi – lucru cu care Daddy n-a fost de acord, pentru că nu i-ar plăcea ca Vlăduț să-și tăinuiască greșelile din fri-că.

Tot cu această ocazie, putem să mai amintim că la Cugir Vlăduț era foarte drăguț când voia să-i fie întoarse cuburile: spunea „întoarce“ sau „învîrte“, și se răsucea și el. Apoi a vrut să mănînce niște pufuleți și știa că Mummy îi spusese „numai una“, așa că – pe măsură ce înfuleca – se înființa la pungă și zicea „numa' una“, astfel încît a trebuit să ducem punga sus, ca să nu-și strice pofta de mîncare. În fond, el avea dreptate: mînca numai un pufuleț o dată, dar s-a rezeptat la pungă de vreo 10 ori.

Ar mai fi de spus că Vlăduț vorbește despre el însuși la persoana a treia și că știe deja să exprime clar ce vrea. De exemplu: „spele Daddy“ sau „milose“, atunci când i-a întins aceluiași Daddy o floare și acesta n-a știut ce trebuie să facă.

29 aug.

Își cunoaște numele complet (deși îl spune sub forma Vlad Bozac Ioan, fiind al doilea caz de acest fel cunoscut de Daddy; primul avea 6 ani). De asemenea, distinge cîteva culori. Cunoaște acum tricolorul belgian (roșu, galben, negru),

5 sept.

Începînd cu lucruri mai vechi, trebuie să spunem că Vlăduț a învățat termenul "kitchen" – pe care îl folosește în propoziții, în româno-engleza lui, articulîndu-l românește (ca masculin). De cînd ne tot pregătim să scriem, cel mic a învățat și termenul de „bucătărie“ – dar parcă tot cuvîntul englezesc îi place mai mult. Deși pricepe aproape tot în engleză, cînd i se spune să traducă unele cuvinte în această limbă, el răspunde „Daddy, tată-su, englezește“.

În perioada care a trecut, Vlăduț s-a apropiat de tehnologia modernă. A învins reținerea față de „tălăfon“ și acum vorbește cu Grandpa, cu Buni sau cu Daddy. Ne uităm și la „tivuzor“ – la calul Karino din serialul pentru copii, dar și la tanti „sumoasă“ (prezentatoarea) sau la niște tanti mici (balerine filmate de la distanță).

Prinde repede tot ce i se spune (inclusiv înjurăturile, pe care le reproduce cu fidelitate), așa că nu e de mirare că acum știe că Grannie e profesoară, Ioana – studentă, iar Daddy e „dolctor“ de oameni și îi face bine pe nenea bolnavi – căci așa l-a învățat Dorina. (Ultima parte a frazei este mai mult un deziderat, dar aici vorbim despre Vlad.) Nu știm însă de unde a învățat cuvîntul „porcărie“, cu care a caracterizat un cal desenat de Daddy; de fapt copilul avea parțial dreptate, căci la al douăzecilea cal consecutiv desenat, începi să mai faci și lucru de mîntuială.

Încheiem cu o întâmplare povestită de Mama Tildi, care a fost foarte mulțumită de el în seara cînd părinții au fost la operă. Neștiind să deseneze cai, i-a desenat „pise“. Cînd i-a făcut mustața pisicii, Vlăduț a zis „mustața Grandpa“ – dovedindu-se că a observat acest semn distinctiv față de ceilalți din fa-milie.

18 sept.

Să mai menționăm că își știe foarte bine poveștile. Are o carte cu o mînușă în care s-au îngheșuit tot felul de animale, cărora Dorina le-a dat nume ungurești – învățate și reproduse de Vlăduț cu toată seriozitatea. Subiectul întâmplării de față este de fapt o greșeală făcută de Daddy la lectură; din neatenție a pomenit despre o broască țestoasă. Vlăduț a zis imediat „broască țopăită“, după care – la verificare – s-a constatat că în carte scria că broasca a venit țopăind.

În încheiere notăm două cuvinte din vocabularul său: „cuvietă“ și „asept“ (în loc de "upset" – necăjit). La capitolul acesta, trebuie să ne lăudăm că expresii ca „fantastic“, „nemaipomenit“, „cardiopatie ischemică“ sau „coriză banală“ nu reprezintă dificultăți pentru Vlăduț – spre hazul lui Daddy, care-i toarnă pe gît tot felul de prostii.

25 sept.

Vlăduț a fost pentru prima oară la teatrul de păpuși, împreună cu Dorina. Au văzut un spectacol cu un subiect arhicunoscut de cel mic: „Scufița Roșie“. S-a comportat destul de civilizată și a rezistat pînă la capăt, spre surpriza tuturor. Nu a plîns, cum au făcut unii copii mai mari decît el, dar a vociferat – în spiritul bunelor tradiții de acasă. Cînd a apărut lupul, și-a exprimat ura, zicînd „Du-te, lupule!“. Apoi s-a întors în spate și a comentat către un copil: „lupul Janos“, căci așa știe el de la Dorina că-l cheamă pe lupul din cartea cu mînușa. În concluzie, Mummy (căreia îi plac și desenele animate, și cărțile cu Apolodor și Ciopîrțilă) vrea acum și ea să-l ducă pe băiețel la teatrul de păpuși. Singurul necaz a fost oboseala cam mare, căci Vlăduț nu și-a dat seama de noua schimbare a orarului, așa că a mîncat de prînz cu o oră mai tîrziu.

Seara am fost la sărbătorirea lui Tata Mare Milu, care a împlinit frumoasa vîrstă de 80 de ani. Ca de obicei, la început a fost cuminte, iar apoi agitat. Remarcabil a fost însă ce s-a întîmplat la plecare. Era deja noapte, și a vrut să fie luat în spate. Părinții s-au opus, dar Daddy i-a promis că-l ia cînd ajung la parc. Cel mic n-a mai zis nimic și au pornit-o toți trei pe jos. La intrarea în parc însă, Vlăduț s-a oprit brusc, a întins brațele și s-a cerut din nou în spate. Părinții au rămas impresionați și amuzați de chestia asta – și bineînțeles că a fost luat, din moment ce i se promisese. Trecînd prin parc, am văzut încă un băiețel în spate la tatăl său, și Vlăduț a comentat: „doi Vlad“.

Cu această ocazie, amintim și alte treburi mai vechi. Avînd în vedere nestinsa pasiune pentru cai a lui Vlăduț și faptul că Daddy trebuie să deseneze multe exemplare ori de cîte ori este prins la îngheșuală, am încercat să diversificăm mărimea cailor. Astfel au apărut cinci tipuri: minuscul, mic, mijlociu, mare și enorm – clasificare pe care beneficiarul a reținut-o, și o poate reproduce, cu un pic de ajutor. În fine, din vocabularul lui reproducem două tipuri de haine: „pulovrul“ și „pajima-ua“.

9 oct.

Cît privește orașul său natal, Vlăduț a auzit o discuție despre tăblița indicatoare, noi fiind pe șosea. Peste cîtva timp, cînd Buni se plîngea ce frig e în Cluj, Vlăduț a comentat: „Nu Cluj, Cluj-Napoca!“.

11 oct.

În ultima zi cînd Vlăduț mai figurează în acte cu vîrsta cea mai remarcabilă, notăm ce ne-a indicat Grannie. Eram la bunici în vizită, și cel mic se tot suia pe scaunele din bucătărie. I s-a spus că va cădea, dar nu s-a lăsat pînă n-a început să mănînce. După aceea s-a așezat și Grannie pe scaunul respectiv, iar Vlăduț i-a spus „Nu șede acolo, că cazii!“! Ea s-a distrat foarte tare, crezînd că nepotul ei a considerat că în bucătărie există un scaun special pentru căzut, și a sfătuit-o să-l evite.

Daddy s-a distrat mai tare, însă, de vocabularul lui Vlăduț. Cel mic a venit cu un creion neascuțit, zicînd „curăță-l“. (Probabil le-a văzut pe femei curățînd legume și a făcut această asociație nostimă.) Cu ocazia referirii la vocabular, mai amintim termenul de „calop“ (e logică ideea, fiind o fugă a calului) și de „pinghiță“ – referitor la locul unde lucrează părinții.

22 oct.

Cel mai teribil eveniment al săptămînii este faptul că Vlăduț știe să spună poezii dacă-l ajuți puțin, impresionîndu-ne pe toți cu aceasta, inclusiv pe șeful lui Daddy. Bineînțeles că repertoriul este cel clasic, chiar dacă uneori primele versuri sînt combinate – cînd Mummy începe cu „Pisicuță“, Vlăduț completează cîteodată „cu părul creț“, dar apoi își ia seama și nu mai greșește, deși are și el o contribuție la această poezie (doi de „pis“ în loc de trei).

30 oct.

Acum caili nu se mai clasifică după dimensiuni, ci după poziții: bolnav, cu mucii curgînd, „coanci“ (*sașiu*) (exact așa pronunță Vlad – ca și „stoary“, căci nu a deprins pronunția ardelenescă). Alți cai ar fi: calul din spate, calul care stă în genunchi sau pe burtă, etc. – cu

combinații între aceste diverse atribute. (E ușor de imaginat că o dificultate insurmontabilă este a desena calul „coanci“ din spate.)

Are unele intervenții care-i distrează pe părinți, mai ales când se culcă sau se scoală din somn. În primul rînd strigă „mama“ cu un timbru extrem de drăguț, iar apoi – când este întrebat ce vrea – răspunde „ceva nou“. Să trecem acum la cea mai drăguță întâmplare a săptămîinii, legată de faptul că lui Vlăduț i s-au dat albumele. Când Dorina a vrut să-l încurce, i l-a arătat pe Grandpa Emil și a spus că acolo e Tata-I (*bunicul meu dinspre mamă*). Vlăduț a contrazis-o, dar ea a insistat. Pînă la urmă, cel mic s-a înfuriat, și, ca să lichideze discuția cu ceva zdrobitor, a întors pagina și a spus „Ăsta-i Tata-I“ – arătîndu-l într-o poză unde se vedea clar. Acesta a fost argumentul lui hotărîtor, după ce mai adusesse în discuție că Tata-I nu are mustață.

2 nov.

Fiind la Grandpa în vizită, a fost la un moment dat tare rău și agitat (probabil deoarece i se făcuseră poze). Atunci Daddy și-a amintit că în ziua precedentă cel mic se jucase foarte cuminte cu ciocanul și cu un cui improvizat dintr-un pisălog pentru usturoi, așa că i-a dat instrumentele respective. Le-a luat bucuros și a început să bată prin casă cu „ciocanul și unghia“ – după care Daddy a tot stat și s-a gîndit de unde vine această asociere, căci Vlăduț nu văzuse și nu suferise eventualitatea nedorită de a-ți trage peste unghii cu ciocanul. La un moment dat, deși se discutau lucruri serioase (și el continua să fie rău și să tragă cu ciocanul exact unde nu era voie), tatăl a izbucnit în rîs, fiind totodată amuzat și bucuros de dezlegarea misterului. Cheia enigmei consta în faptul că în engleză pentru cui și unghie există același termen (nail). De fapt, unghie se spune "finger-nail" (cuiul degetului – tradus mot-à-mot), dar Daddy – când îi tăiasse unghiile lui Vlăduț cu două ore înainte – folosisese abrevierea "nail", permisă în limba engleză. De aici, el – care traduce tot, deși nu prea vorbește – a tras concluzia că i se dă ciocanul și unghia, atunci când a auzit despre "the hammer and the nail". (Cel mai mult a savurat această întâmplare tot Mama Tildi.)

Cu privire la umorul englezesc al lui Vlăduț, putem spune că azi-dimineață, când l-am întrebat dacă vrea să stea pe oliță, el a răspuns sec: „Nu, c-am făcut pe mine“. Alt defect al lui este că e foarte pofticios. La Grandpa Emil a mîncat mai multe mere în capot, dar uza de foarte multe tertipuri ca să mai primească – și atîta se învîrtea pe lîngă tavă, de-ți era milă de el. Altă dată a poftit sirop, și Mummy n-a mai vrut să-i dea, pretextînd că nu mai are. Atunci Vlăduț s-a dus la cămară și i-a arătat siropul, iar ea n-a mai avut ce să facă.

Încheiem cu două cuvinte care reflectă o particularitate de pronunțare a lui Vlăduț: „săpadă“ și „sacuscă“. Are și obiceiul de a vorbi cu obiecte neînsușite, de exemplu „Du-te, siropule!“.

7 nov.

Acum cîteva zile, Vlăduț a fost dus la bunici atunci când părinții au plecat într-o vizită. Abia azi am aflat – prin Mama Tildi – o replică obraznică pe care a dat-o acolo. Bătea cu un ciocan în toate cele – de preferință în mobile. Ioana i-a spus să înceteze, dar el a continuat netulburat. Atunci l-a întrebat: „Cu cine vorbesc eu?“ Vlăduț s-a întors, și-a umflat pieptul, și a răspuns solemn: „cu peretele“.

Daddy este însă mulțumit de Vlăduț, care e cuminte când merg ei doi la plimbare. În legătură cu aceasta, trebuie spus că – atunci când am ieșit din bloc – ne-am întîlnit cu un vecin, care l-a întrebat unde se duce. A răspuns: „La Grandpa“, dar apoi – gîndindu-se că individul nu știe cine e Grandpa – a spus: „la bunicul“. (A repetat figura și cu un vecin de acolo.) După aceea, Vlăduț a vrut să-l ducă pe Daddy pe drumul ales de el. I-a spus „pe aici“ și, văzînd că Daddy se lasă mai greu, a continuat "this way" – așa că nu s-a mai putut rezista.

În aceste condiții, nu e de mirare că Dorina îl învață o chestie de genul:

— Cine te iubește?

— Toată lumea.

— De ce?

— Fiindcă-s deștept și frumos. (și modest – ar zice Mummy)

Nu sîntem de acord cu această ridicare în slăvi, așa că Daddy îi mai taie lui Vlăduț din nas – cu delicatețe, dar ferm. Nu trebuie să fim însă nedreți; Grannie s-a speriat azi cînd Vlăduț i-a tras în cap lui Daddy, zicînd „prostule și măgarule“, dar se lovise de capul lui – și acesta este pentru el (ca și pentru cel care-l poartă) un obiect ca oricare altul.

15 dec.

După aproape trei săptămîni de absență – care au trecut destul de greu, cu toate că părinții și-au propus să nu se gîndească la cel mic – s-a produs reîntîlnirea. (*Eram amîndoi medici de circumscripție la Petrova – Maramureș.*)

Daddy a avut mari satisfacții de pe urma lui Vlăduț. În primul rînd, am constatat că micuțul înțelege încă bine engleza. În al doilea rînd – dar de fapt pe locul întîi ca importanță – ar veni întîmplarea povestită de Mama Mare.

De 1 Decembrie, Dorina – în concordanță cu meseria ei (*profesoară de istorie, fațetă sub care va juca un rol important mai încolo*) – l-a luat pe Vlăduț la calul lui Mihai Viteazul, pentru o lecție în aer liber. Acolo era un ofițer care dădea niște ordine soldaților, în vederea unei festivități. Copilul nostru se tot băga, făcînd comentarii felurite. La un moment dat, ofițerul – iritat – i-a spus să tacă. A replicat: „Nu, căci Mihai Viteazul e erou.“. Surprins de un astfel de răspuns din partea unui boț în fiș, organizatorul a uitat de soldați și a întrebat-o pe Dorina cîți ani are copilul. Cînd i s-a spus, a rămas total blocat – așa cum a rămas și Daddy cînd i s-a relatat această poveste.

30 dec.

Nu putem lăsa să se încheie anul fără a nota cîteva rînduri. La început amintim erudiția lui Vlăduț în domeniul istoriei (care i se trage de la Dorina, dar e și ereditară): știe că Baba Novac a fost prietenul lui „Hai Teazul“ (mai nou micuțul mănîncă silabele) și că domnitorul mai sus menționat s-a bătut la Călugăreni. La același subiect, mai amintim ce ne-a povestit și Dorina în legătură cu episodul de la 1 Decembrie. La monumentul lui Mihai Viteazul era de gardă de fapt un militar în termen, căruia Vlăduț i s-a adresat cu „nenea colonel“. Apoi i-a spus că și Tata-I este colonel, dar nu-l cheamă I, ci Gheorghe. După ce a afirmat că Mihai Viteazul a fost erou fiindcă s-a bătut cu turcii, a emis și o cugetare: „De ce i-o fi bătut pe turci, că doar au fost cumiți?“

Seara, cei doi bărbați s-au uitat la diafilme, cele mai apreciate fiind cele cu „făți“ și cu cai. Lui Vlăduț îi place să deruleze filmul (și știe cînd trebuie să o facă, fiindcă știe pe de rost textul de la fiecare imagine), dar astă-seară n-a vrut să-și facă treaba pînă nu i se spunea. La început Daddy n-a înțeles ce vrea copilul, dar acesta i-a explicat, uitîndu-se foarte concentrat: „Să-mi spui să dau“.

– 1 9 8 9 –

15 ian.

Trebuie să scriem în fugă cîteva cuvinte, căci iar plecăm la Petrova. În mare, comportarea lui Vlăduț este aceeași: dă dovezi de inteligență, dar e foarte răsfățat. Nu poți însă să nu-l ierți pentru toate năzbîtiile atunci cînd îl auzi cum știe toate animalele din jocul de cărți „Animale din continente“. Nu știu cine l-a învățat, dar e teribil de amuzant cînd ia o carte în mînă, se întrebă singur: „ce-i asta?“, și tot el răspunde: „anoa“ (sau „hatteria“, sau „gavialul“), sau cine știe ce alte denumiri exotice, de care nimeni n-a auzit pînă acum. Bineînțeles că animalele cu care a avut de-a face le știe fără probleme. Cel mai nostim e atunci cînd vorbește de ursul „brum“ și hiena „brumă“. Asta i se trage de la cartea cu animalele care fac muzică și în care urșii cîntă la contrabas și fac „brum-brum“.

Tot referitor la cărțile de joc, menționăm că a început să învețe și naționalitățile – cu ajutorul cunoscutului joc „Păcălici“. Dacă puteam sta mai mult timp, îl învățam și să facă perechi – dar lăsam asta pentru mai tîrziu. Oricum, ne distrează cu particularitățile lui de limbaj, pomenind de „corian“ și „araboaică“.

Să mai amintim o întâmplare de la sfârșitul anului trecut. Tocmai Dorina – care graseiază – s-a gândit să-l facă pe Vlăduț să-l pronunțe corect pe „r“, așa că i-a spus poezia cu Rică, rîul, rățușca și rămurica. De vreo trei ori i-a spus copilul că nu zice bine – iar ea a reluat poezia de la început, ca să-i arate că totuși o spune corect. A patra oară, Vlăduț a lămurit-o: „Tu nu-l spui bine pe «r»“ – și, evident, Dorina era să leșine.

28 ian.

Dorina ne-a mai povestit cum s-a uitat toată lumea după Vlăduț la o intersecție cu semafor. S-a oprit frumos pe trotuar și a afirmat că nu se poate trece, fiindcă e roșu. Dorina i-a spus atunci s-o avertizeze cînd se poate trece strada. Cînd a apărut culoarea verde, a luat-o de mîină, decizînd că se poate traversa – fapt care i-a surprins pe cei din jur.

19 febr.

Vlăduț stă din nou la bunicii dinspre tată – unde stă acum și Mama Tildi, care nu mai este lăsată singură de cînd a murit Tata-I, acum 12 zile. În legătură cu această nenorocire, Grannie și-a pus niște haine în vopsea neagră, iar Vlăduț a întrebat: „Le prăjești?“. Altă dată, tot ea călca niște rufe – și cel mic a venit, s-a uitat, și apoi a întrebat: „Le fieresti?“ (ca englezii). (*În engleză, iron = fier și to iron = a călca haine.*)

Tot cu acest prilej, putem reveni la o întâmplare mai veche – și anume statul la colț după ce a răsturnat oala cu fasole în mod intenționat, repezindu-se la ea cu urlete de piele-roșie. Grandpa Emil nu numai că l-a pus la colț, dar l-a amenințat că nici nu mai vorbește cu el. Atunci a urmat acest dialog:

Vlăduț: — Dar deseară îmi faci baie, așa-i?

Grandpa: — Da.

Vlăduț: — Atunci o să vorbești cu mine.

După un timp intervine Grannie Tița:

— Vlăduț, dă-te mai încolo, căci trebuie să iau laptele din frigider, ca să ți-l pregătesc.

— Da, da, pregătește-mi-l, căci atunci mă iei de la colț.

16 mart.

Chiar acum cîteva minute a fost remarcabil. După ce i-a povestit finalul poveștii „Capra cu trei iezi“, Vlăduț s-a declarat de acord ca Daddy să vorbească englezește și cu Mummy. Atunci cel de-venit dascăl i-a întrebat pe amîndoi cum se spune „rece“ în engleză. Nici unul n-a știut, dar cel mic s-a apucat și a pronunțat acest cuvînt așa cum l-ar pronunța englezii. Daddy a fost surprins, însă nu s-a arătat mulțumit – și atunci Vlăduț a pronunțat ca un englez cuvîntul „frig“, spre hazul ambilor părinți.

Înainte de aceasta, Mummy a vrut să spună în engleză că merge să se spele pe mîini, dar a folosit cuvîntul francez pentru „a spăla“ – așa că Daddy i-a făcut observația că în engleză "love" înseamnă altceva, termenul potrivit fiind "wash". Atunci Vlad a spus și el către Mummy să se spele pe mîini, deși cuvîntul românesc pentru această acțiune nu fusese pronunțat.

Tot legat de relațiile între bărbați, trebuie să spunem că Vlăduț n-a reacționat cînd tatăl lui s-a întors acasă cu mustață și cioc, în urmă cu mai mult de o lună. Abia acum, cînd firele sînt mai lungi, cel mic vine și le trage – după care declară că Daddy are dungii ca zebra: mici deasupra buzelor și mari dedesubt.

15 apr.

Într-o după-amiază, Vlăduț a vrut să meargă în oraș cu mașina, dar Daddy a refuzat și a ascuns cheile. Cel mic n-a protestat prea tare, au fost amîndoi în oraș și – cînd s-au întors (după cîteva ore bune) – a cerut din nou aceste chei. Daddy iar n-a vrut să i le dea, pretextînd că nu știe unde sînt. Atunci i-a „reamintit“ că le pusese sub butoiul de pe dulap – lucru surprinzător pentru cine ar fi crezut că eve-ni-mentele din cursul după-amiezii îi șterseseră din minte locul unde fuseseră cheile. Din

punct de vedere științific, putem spune că formează pentru el un focar dominant – atât îi plac de mult. Desigur că știe la ce folosește fiecare cheie și că îi place teribil să smucească de volan și să scoată schimbătorul din viteză (evident, fără ambreiaj). Fiindcă am ajuns aici, trebuie să spunem că ambreiajul, frâna și accelerația se numesc „dale“ în accepțiunea lui Vlăduț – și nu pentru că n-ar putea să pronunțe așa un cuvânt simplu, ci deoarece consideră prima parte a cuvântului „pedală“ drept prepoziție. Nu știm de unde vine această confuzie; probabil că i-o fi spus cineva că e prea mic să apese pedalele. Acum, oricât i-ar spune Daddy că se apasă pe pedale, rezultatul este numai de moment.

Mai merită redată câteva înțelepciuni de-ale lui. Când Mummy s-a supărat pe el, cel mic și-a lipit obrazul de al ei. Atunci l-a întrebat ce are de gând. Răspunsul a fost prompt: „Te lingușesc“. De curînd, Daddy l-a trimis s-o ajute pe Mummy să pregătească o cafea, căci și el i-a pregătit lui Vlad lapte cînd era mic. Atunci copilul a întrebat „Ai reparat laptele?“, căci în mintea lui – care altfel nu are probleme cu recepționarea limbii engleze – s-a produs confuzie între "prepare" (a pregăti) și "repair". Deși înțelege orice în engleză, Vlăduț se încapățînează să nu vorbească decît limba-i maternă (just denumită astfel, în cazul nostru). Totuși, cînd nu-și amintește cuvintele românești, rezultă propoziții de genul: „Hai să climb pe scări.“ sau „Dă-mi niște paper“ (*climb = a urca, paper = hîrtie*), ceea ce amintește de româno-maghiara vorbită de mătușă-sa acum aproape 20 de ani.

2 mai

Cît privește cadourile de Paști, la Mama Tildi a primit două bucățele de ciocolată, fiindcă înainte cu câteva zile îl convinsese să stea pe oală numai cu argumentul decisiv că Iepurașul îi aduce ciocolată. I s-a arătat o ilustrată în care erau doi iepurași, și atunci Vlăduț a tras concluzia că trebuie să primească două ciocolate – ceea ce s-a și întîmplat. A mai primit un joc cu cuițe de plastic (pe care-l admira la Ioana), un joc „Păcălici“, și mai multe cărți cu animale. Pe o copertă erau niște animale desenate cam stilizat, și pe unul dintre ele Daddy l-a etichetat drept vițel. Atunci Vlăduț a deschis cartea și i-a arătat același animal la pagina cu poezia despre tăuraș, iar Daddy nu a putut nicicum să explice că între vițel și tăuraș nu este o deosebire fundamentală (ba chiar din contră), așa că am rămas la etichetarea anima-lului de pe copertă ca tăuraș.

19 iul.

În sfîrșit a fost și Vlăduț la Petrova. Legat de localități, trebuie să spunem că Vlăduț nu are o idee clară asupra lor; de exemplu, credea că Petrova este numai la dispensar.

A impresionat-o pe Reli – ca și pe noi – prin faptul că știe pe de rost o groază de versuri, mai ales din cartea cu cățelul Ham. Interesant este că nu spune versurile pînă nu caută în carte pagina unde se găsesc aceste versuri, pe care o recunoaște după imagini. Mai cunoaște și „Povestea gîștelor“ a lui Coșbuc, iar cînd Daddy i-a recitat niște versuri din „Nunta Zamfirei“, Vlăduț nu și-a amintit pe loc titlul, dar a știut că e poezia cu „E lung pămîntul, ba e lat“. Știe însă nu numai versuri, ci și extrase în proză din „Cartea cu viețuitoare“. Astfel, poți să-l auzi zicînd că „albina meliferă este o insectă «soceală» (așa pronunță el) foarte prețuită“. Acum cunoaște aproape toate animalele din carte, dar pentru mintea lui aceasta nu e suficient, așa că l-a pus pe Daddy să-i scrie alfabetul.

Am discutat problema unui frățior. La început, Vlăduț n-avea nimic împotriva, căci îi plăcuseră bebelușii la care fusese „pe teren“ împreună cu Daddy. (Trebuia totuși supravegheat, ca să nu le bage degetele în ochi și să nu-i tragă prea tare de mîini și de picioare.) Pînă la urmă s-a plictisit și de sugari (ca și de toate, de altfel), supărîndu-l mai ales că nu vorbesc. Nu acesta a fost însă motivul pentru care s-a declarat net împotriva unui frățior, ci faptul că Mummy – interesată – i-a expus exclusiv dezavantajele ce ar rezulta de aici: împărțirea jucăriilor, a perioadelor de „condus“, etc. (Hainele nu l-au interesat deloc.)

În încheiere, niște poante cu Vlăduț. Daddy i-a desenat un măgar, punîndu-i numele Vlad. Cel mic – fără să vrea – i-a întors ironia, cerînd să deseneze măgarul Daddy, măgarul Mummy, Grandpa sau Mama Tildi – și nici pînă astăzi nu s-a lămurit de ce pe toți măgarii desenați de Daddy îi chema Vlad.

A doua întâmplare este legată de faptul că-și dorea neapărat un tub alb de spray. Daddy nu voia să i-l dea, căci nu era golit – ca și „sprayele“ celelalte (tot expresie de-a lui). Atunci cel mic a intervenit decisiv: „Dă-mi-l, că-ți spun mulțumesc!“.

21 aug.

Fiind la Tori-mama (*mama Dorinei*) în curte, împreună cu o fetiță, a venit o vecină și a întrebat:

— De când aveți copiiiăștia?

— Mi i-a adus barza – a răspuns Tori-mama.

Atunci a intervenit Vlad:

— Da' ce, Aliana e barză? Doar ea m-a adus aici!

10 sept.

Părinții au găsit în sfârșit bicicleta pe care cel mic o invidia la tovarășii de joacă. I s-a fixat și un „velodrom“ în camera mare, dar e mai puțin preocupat de mersul pe bicicletă decât de sculele aferente – cu care ține și el neapărat să meșterească, alături de Mummy și de Daddy. În timp ce părinții se preocupau de roata din spate, Vlad se îndeletnicea cu pedalele (pe care și acum le mai confundă cu dalele). Astfel a avut loc următorul schimb de replici:

— Vlad, lasă pedalele, căci le slăbești și or să-ți cadă în mers! (zicea Mummy)

— Lasă, că le grădesc la loc!

14 sept.

Notăm un scurt dialog cu Ioana – pe tema pepenelui verde, care îi place lui Vlăduț foarte mult:

— Ioana: Nu-ți mai dau lubeniță, căci îți ajunge o jumătate de felie – mai ales că ai mâncat și acasă.

— Vlăduț: Ba mai dă-mi!

— Ioana: Nu-ți dau, căci ești mic. Numai cei mari primesc felie întreagă.

— Vlăduț: Da, dar eu trebuie să cresc mare.

23 sept.

Nu prea aveam ce scrie în ziua de 15 septembrie, așa cum voiam inițial, căci acea zi s-a terminat foarte repede din punctul de vedere al grădiniței și foarte greu pentru noi – care am făcut și un drum pînă la Petrova, cu Vlăduț și cu Buni. Cuvîntarea directoarei a fost destul de plicticoasă și pentru cei mari – darmite pentru el, care-i tot șoptea mătușii Ioana: „Hai să plecăm numai noi doi.“.

Știe totdeauna ce a primit de mîncare, pe feluri – inclusiv felul III, care este apa.

E nostim cum formează verbele; de exemplu „șaibez“, de la șaiabă – termen pe care și l-a însușit reparînd de zor bicicleta.

22 oct.

Multe lucruri spune și face Vlăduț, dar nu știu cum se face de le uităm. Totuși, să spunem că a evoluat de la „Fă-mi un cal prea mare“ (ceea ce pentru el este mai mult decât foarte mare) la „Dar Ionuț da' de ce a făcut ralantiul mic la motor?“. Am reprodus propoziția dinainte pentru a da o imagine asupra sintaxei lui Vlăduț, în legătură cu expresia – esențială pentru el – „da' de ce?“.

5 nov.

A avut loc o lecție deschisă, cu subiect legat de aritmetică. Nu am putut fi lămuriți exact în ce a constatat, dar ni s-a spus că trebuiau ordonate anumite obiecte în șiruri. Nimeni, afară de Vlăduț, nu a putut face treaba asta – deși erau acolo și copii din grupa mare. Sub privirile uimite ale tuturor, cel mai mic dintre toți s-a dus și a rezolvat problema pe tăcute – după care a fost la fel de tăcut și cînd a venit acasă, așa că Mummy a aflat toată povestea de la tovarășele de la grădiniță, cu completarea că directoarea i-a pus lui Vlăduț nu un punct, ci o inimioară roșie.

14 nov.

Vlăduț a fost și la teatru de oameni mari, la ideea Dorinei – la care s-a potrivit și Mummy. În mod surprinzător, a stat extraordinar de cuminte. Nu a cerut tot timpul lămuriri cu glas tare; numai o dată a întrebat dacă mai vin animalele. (Mummy nu ne-a spus despre ce animale era vorba.) În concluzie, este un tip evoluat intelectual, dar nu e chiar atât de ușor să-l supraveghezi. De aceea, la un moment dat, Mummy n-a mai vrut să se joace cu el prin casă, după ce făcuseră împreună tot felul de năzbîtii. Vlăduț însă a insistat, iar atunci ea a replicat că e obosită. Cel mic nu s-a lăsat, și a îmbogățit lexicul limbii române cu formula „Te dezobosesc eu!“.

6 dec.

Deși Vlăduț nu prea merita, Moș Nicolae s-a gândit totuși să treacă și pe la noi. Amenințările privind absența cadourilor n-au avut practic nici un efect, ci mai degrabă i-au sporit nerăbdarea. Când s-a sculat din somnul de după-amiază cu o zi înainte de a veni Moșul, a declarat „Acum este mîine“ – și cu greu a putut fi lămurit că de-abia la trezirea din următorul somn de după-masă va găsi, eventual, ceva.

Daddy a vrut să încerce din nou sentimentele fiului său și l-a întrebat: „Te bucuri că sînt în Cluj sau să mă întorc din nou la Petrova?“. Răspunsul a avut o logică particulară: „Nu mă bucur că ești în Cluj, dar să nu te mai întorci la Petrova.“. Pînă la urmă s-a ajuns la concluzia că Daddy trebuie să stea măcar pînă vede cadourile de la Moș Crăciun.

Această prietenie merge însă prea departe, căci se pare că Vlăduț își confundă tatăl cu amicii de la grădiniță, așa că nu rareori se repetă expresia „Așa-ți trag una!“. Deocamdată cel vizat n-a luat măsuri severe, dar e decis s-o facă. Ar fi păcat să se piardă un copil care numără deja pînă la 20 (cărui îi spune – logic – „zeceșpe“) și care știe germană mai multă decît Daddy, care a învățat 4 ani.

16 dec.

Azi am avut prima serbare a copilului nostru, prilej de meditație asupra trecerii timpului. La cupletul de care îi era frică lui Daddy, norocul a făcut să fie împreună cu Bibuș, care e foarte puțin impresionabilă și a cîntat frumos și tare, așa că nu s-a remarcat că Vlăduț – care e și cu jumătate de cap mai scund – mai mult șoptea. Apoi s-a mai antrenat, iar cînd i-a venit din nou rîndul la replică, a rostit-o crescendo, strigînd cu convingere cuvîntul „Eisenbahn“ (*cale ferată*). S-a străduit și să cînte, mai ales melodia lui preferată: „Morgen kommt der Weihnachtsmann“ (*Mîine vine Moș Crăciun*) – pe care va continua s-o repete mult timp.

31 dec.

Ultimele dialoguri ale lui Vlăduț din acest an:

— Ioana: Spune-le părinților tăi să-ți cumpere un televizor în culori.

— Vlăduț: Vreau un televizor verde.

Altul (prilejuit de faptul că Mummy se pregătește pentru Revelion):

— Vlăduț: Vai, ce frumoasă ești!

— Daddy (ca să scape de cel mic și să se poată uita la televizor): Du-te-n cameră și felicit-o!

— Vlăduț: La mulți ani!

Nu e pe deplin conectat la noua realitate, așa că se mai întîmplă să ceară „cartea cu tov. N.C.“ (n-are rost să-i scriem numele nesuferit) – acea carte fiind de fapt un almanah mai vechi al șoimilor patriei. Cînd cei din jur se străduiesc să-l pună pe linia politică actuală, repetă doar mașinal: „Olé, olé / Ceaușescu nu mai e!“ sau „Ceaușescu, cine ești? / Criminal din Scornicești“ – dar se pare că aceste fraze nu-i spun nimic.

Interesant este că a dat o nouă utilizare cablurilor prelungitoare. Inspirat de actualul program al Televiziunii, le folosește în chip de microfoane și se învîrte prin casă cîntînd (desigur) „Morgen kommt der Weihnachtsmann“. Alteori se joacă de-a ciroul – și atunci cablurile se numesc „dresoare“.

– 1990 –

16 ian.

Ne-am zis că poate e agitat din cauză că nu iese suficient la plimbare. Prin urmare, azi am făcut împreună un nou „tur al cailor“. Astfel, Vlăduț a învățat că statuia stă pe soclu și a auzit despre tații lui Mihai Viteazul și Matei Corvin (despre care el s-a interesat). Până la urmă a ieșit combinația „Iancu-Vodă cel Bun“ – pe care nu i-a mai scos-o nimeni din cap.

30 ian.

Aseară (când Daddy era de gardă), deodată Mummy l-a auzit strigînd „Frontul, Frontul!“, pe cînd urmăreau amîndoi manifestațiile la televizor. De fapt, Vlăduț cunoaște denumirea completă a grupării create de Revoluție. Asta n-ar fi nimic, dacă ne gîndim ce-a făcut azi la televizor. A văzut un tip agitîndu-se într-un balcon, pe cînd lumea manifesta în piață. Atunci a comentat „Ăsta-i Mazilu!“ Nici acum nu știm de unde a luat-o.

2 febr.

Vlăduț ne-a uimit azi prin faptul că începe să cunoască și cifrele și literele. Astfel, i-a arătat lui Daddy literele A și O. După aceea, ei doi au început să se contrazică, deoarece micuțul afirma că A este cifră și numai A-B-C-D este literă. S-a trecut la examinarea ceasului și s-a constatat că Vlăduț știe numerele pînă la 12. Daddy, cunoscînd memoria și spiritul de observație al fiului său, a fost convins că știe cifrele după poziția lor pe ceas. Mummy știa ea ce știa, așa că a fost de acord să-l ducă la telefon. Spre stupefacția lui Daddy, Vlăduț a spus cîteva cifre – pe sărite – fără greșală.

Fără îndoială că un asemenea copil are nu numai dreptul, dar și datoria, să aibă un rol în viața publică. De aceea, nu ne-am șocat cînd, la întrebarea „Cine-i Mazilu?“, Vlăduț a răspuns: „Prietenul lui Iliescu și al lui Petre Roman.“.

8 febr.

Cînd am fost invitați la masă la bunici, de ziua mătușii Ioana, Grandpa s-a dus să-l adoarmă pe Vlăduț. Cu acest prilej a avut loc o discuție serioasă, din care spicuim:

— Grandpa: Acum cum îi spuneți educatoarei, căci Genossin nu-i mai puteți spune.

— Vlad: Îi spunem Fräulein, dar nu știu de ce nu-i mai spunem Genossin.

— G.P.: Păi, Genossin înseamnă tovarășă, și acum Ceaușescu a murit – și s-a desființat și termenul de tovarăș.

— V.: Da' ce, C. ne dădea indicații cum să zicem ?

Opiniile sale politice nu sînt cristalizate încă. Strigă „Jos Iliescu și sus Roman“ (*cei doi erau atunci în aceeași tabără*), dar cel mai nostim este că își aduce aminte de lozinci dinaintea congresului XIV, pe care le reproduce cînd nu te aștepți. După aceea începe să declame: „Ceaușescu, nu uita / Vrem papuci din pielea ta.“ și altele asemenea, căci se pare că pentru el e totuna. Încheiem cu expresii originale: „vînătorese“, „nechezesc“ și „un od“ (ultima expresie provenind din faptul că noi n-am pronunțat distinct cei doi „n“ cînd vorbeam despre cîte un nod). Mai avem probleme și cu modurile verbelor (de exemplu „să șede“).

14 febr.

Vlăduț (care stătea pe W.C.) a chemat-o pe Mummy ca să-i dea pusi. A urmat un dialog:

M.: Mă iubești ?

V.: Nu.

M.: Atunci de ce vrei să mă pupi ?

V.: Nu pentru tine te pup, ci pentru mine.

Această replică a preluat-o de la Mummy, care nu se poate abține să-l pupe, chiar dacă nu este tot timpul cuminte. Mai menționăm că știe să scrie literele A, Z și O – și ni le arată, plin de mândrie. În privința valorilor perene, are o părere proprie. Azi Grannie vorbea despre dreptate – și el, mîncîndu-și supa împreună cu Grandpa, a comentat: „Nu dreptate, libertate.“. În fine, notăm cîteva expresii originale: „să alegăm“, „pionăm“ (punem pioane) sau „șezue“ (șede) – expresii rezultate din aplicarea prea schematică a gramaticii.

12 mart.

Știe număra pînă la 100 (zice „o sută zeci“), și cunoaște și alte litere – afară de literele pe care le-am menționat deja. Astfel, a putut citi cuvîntul BOX de pe un afiș – și se pare că nu se va opri aici, căci o tot roagă pe Mummy să-l învețe să citească.

2 apr.

Vlăduț este din nou plecat la Cugir, și Mummy se simte mai ușurată. Se poate discuta în casă pe un ton normal și fără teama ca Vlăduț să se bage peste tine, pe un ton care sugerează vorbitul interurban.

Să mai reținem că, încet-încet, începe să citească – deși încă nu leagă literele și nici nu le cunoaște pe toate (are dificultăți, de exemplu, cu D, N sau S). Drăguț este cînd citește numele GEOR-GESCU. Știind deja cum se citește acest nume, cînd ajunge la litera G, îi zice „gie“ – ceea ce nu e de mirare, căci logica lui de fier face deocamdată abstracție de convenții.

25 apr.

Din scurta noastră întîlnire de acum vreo două săptămîni, reținem faptul că Vlăduț cunoaște aproape toate literele mari de tipar, avînd dificultăți numai cu litera S. Știe să-l deosebească pe T de Ț, fiindcă acesta din urmă are o „comiță“.

6 mai

E de reținut următorul dialog – lîngă statuia sfîntului Gheorghe, unde dorise teribil să meargă:

V.: Da' de ce stă pe cal și se luptă cu balaurul ?

D.: Păi, fiindcă pe cal se mișcă mai ușor – și calul sare, ca să nu-l ajungă balaurul.

V.: Atunci de ce nu și-a luat o mașină, ca să meargă și mai repede ?

Acum dorește desene pe alte teme: scrumiere, case, etc. Totuși, caii rămîn la mare preț. Vlăduț însuși se consideră cal, deși noi am înclina mai degrabă spre măgar. În legătură cu aceasta, reținem faptul că Grandpa s-a supărat pe el, fiindcă nu voia să salute în ruptul capului. După ce Vlad îl făcu-se de rîs a nu știu cîta oară, bunicul său l-a întrebat:

— De ce nu saluți, măi? Vrei să-ți rup urechile ?

— Eu sînt cal, și caii nu vorbesc.

Se întîmplă uneori să se viseze în chip de cal. Astfel, într-o după-amiază s-a trezit din somn plîngînd, la scurt timp după adormire. Cînd Mummy – după ce l-a liniștit – l-a întrebat de ce a plîns, el a răspuns: „Am visat că a vrut cineva să-mi rupă coada“.

8 mai

Grandpa a observat că Vlăduț continuă să strabizeze, deci problema ochelarilor nu suferă amînare. Important este însă cum i s-a testat azi acuitatea vizuală. După ce s-a convins că nepotul său știe toate cifrele – inclusiv pe 0 (Daddy spusese aceasta, însă nu fusese crezut) – și după ce l-a lămurit să țină un ochi acoperit, Grandpa i-a indicat o coloană pe care trebuia să o citească. (De menționat că atît Grandpa cît și Daddy știau ce dificultăți au și cu oamenii maturi la această probă. În deplină cunoștință de cauză era și tanti Suciuc, care apăruse în ușă.) Și acum bomba: Vlăduț a înțeles exact ce se cere de la el și a citit fără greșală pînă jos, deoarece se uita cu ochiul drept. Chiar și Daddy a rămas stupefiat, așa că de tanti Suciuc ce să mai vorbim?

10 mai

La grădiniță, împreună cu colegii, a înnebunit-o pe educatoare strigând „Iliescu, Iliescu!” – și ne mirăm de unde i se trag aceste preferințe. De la noi sigur nu provin – și nici de la educatoare, care sînt ecologiste. Comentînd toate acestea, Vlăduț a încîntat-o pe Grannie cînd a declarat „Eu nu sînt ecologist, eu sînt F.S.N.-ist” – și apoi „Eu nu sînt F.S.N.-ist, eu sînt frontist”. Săraca Grannie nu știe că Daddy îl face F.S.N.-ist pe Vlăduț atunci cînd e violent. Pe de altă parte, am căpătat o explicație în plus pentru faptul că dreptul de vot se poate exercita abia începînd de la 18 ani.

20 mai

E în ton cu ziua de azi (*a primelor alegeri libere de după război*) subiectul „Vlăduț și politica”. De unde pînă acum era fesenist, iată că strigă – împreună cu colegii de grădiniță – „Jos Iliescu!”, și îl roagă pe Daddy să-i spună niște versuri de-acum celebre, care pentru cel mic sînt „aia cu «Mai bine golan decît activist»”. (*Cred că nu este deplasat să reamintim acest sugestiv refren: „Mai bine haimana decît trădător, / Mai bine huligan decît dictator, / Mai bine golan decît activist, / Mai bine mort, decît co-munist!”*.) Pe lîngă asta, cîteodată îl apucă și recită singur „Iliescu președinte / Ca să fie ca-nainte” – sau face o comasare din lozinci trecute și prezente, spunînd „Ceaușescu – P.C.R.= F.S.N.”; astfel descoperă pe cale intuitivă comutativitatea egalității.

Mai amintim o întîmplare petrecută cu cîteva zile în urmă. Eram la Grannie, și – bineînțeles – Vlad voia ca Daddy să-i deseneze cai. Între timp a venit Mama Tildi, iar Vlăduț a fost chemat în bucătărie s-o salute. Răspunsul său a fost categoric:

— Nu pot să vin, că – dacă vin – cui îi mai desenează Ionuț cai?

25 mai

Vlăduț este afît de implicat în viața politică, încît cunoaște și personalitățile din opoziție – în primul rînd Radu Câmpeanu. (Ion Rațiu nu-l prea interesează.) Oricum, faptul că suflul nou din țară s-a abătut și asupra lui se vede și din discuțiile cu Daddy. Acum două zile erau numai ei doi acasă, și lui Vlăduț îi treceau tot felul de idei prin cap, în timp ce celălalt se ocupa cu gospodăria. Pînă la urmă – enervat de înteruperile făcute de cel mic – l-a apostrofat, nervos:

— Nu vezi că mă tot oprești din lucru? Trebuie să fac numai ce și cînd vrei tu?

— Da, că acuma-i democrație!

E adevărat că face dezordine și nu-și strînge jucăriile, dar măcar se joacă liniștit – mai ales cînd Daddy îi face grajduri din cuburi și blocuri-turn (numite de Vlăduț „Televiziunea Română Liberă”) din arhiplast.

27 aug.

Am vorbit cu Vlăduț la telefon, prilej cu care a făcut încă o dată ca și Bulă – și a adus noi elemente întru confirmarea naivității copiilor. Concret, mîncînd niște pepene verde, a făcut o ușoară indigestie – iar Buni l-a sfătuit să nu spună nimic despre faptul că a vomat o dată în cursul dimineții. Vrînd să dovedească faptul că a înțeles ce i s-a spus, imediat ce a pus mîna pe receptor a declarat: „N-am vomitat”.

11 oct.

În primul rînd trebuie să scriem ce ne-a rugat Grannie. Pe cînd eram noi la București, pentru repartiția după secundariat, ea a vrut să ne dea telefon. Înainte de a forma numărul, și-a căutat ochelarii. Imediat a venit o întrebare:

— V.: De ce îți pui ochelarii?

— G.: Pentru că nu văd cifrele fără ochelari.

— V.: Dar literele le vezi?

6 dec.

Continuă să se priceapă la politică. Pe cînd ne uitam la sărbătoarea de la Alba-Iulia, am văzut

cum se depunea o coroană și am comentat că este din partea Partidului Național Țărănesc. Atunci Vlad a completat: „creștin și democrat“. După aceea a aflat că există și Partidul Național Liberal – și n-a fost prea lămurit de ce sînt două partide naționale.

25 dec.

Nostim a fost că, după ce primise o groază de lucruri atît la noi cît și la Grandpa, se tot învîrtea pe lîngă pom. Cînd a fost întrebat ce vrea, a răspuns că se uită dacă nu mai este vreun pachet pe care scrie V-L-A-D. Aici trebuie să amintim că el obișnuiește să citească pe litere.

– 1991 –

5 ian.

A făcut și mai face încă mare vîlvă vizita fostului rege, vizită care a avut loc de Crăciun. Așa se face că Vlăduț – atunci cînd am rostit cuvîntul „regele“ (fără să aibă vreo legătură cu Mihai I) – a comentat imediat: „Ex-regele“.

20 ian.

Mai trebuie menționat că acum cunoaște și unele numere de 3 cifre. O dată a întrebat: „Ăsta-i 369?“. În plus, știe și să scrie cu litere de tipar, dacă-i dictezi literă cu literă. Astfel, într-o zi – la inițiativa lui – a scris cîtiva dintre „invitații la nunta lui Ioana“. Ca o particularitate, reținem că pe E îl scria cu 4 bare orizontale, pe motiv că... i-a făcut coada mai lungă.

27 ian.

Vom nota un dialog care evidențiază o gîndire cu totul originală. Buni a remarcat acum cîteva zile cît de luminat este orașul. Am comentat:

— Pe vremea lui Ceaușescu era economie de curent.

Imediat a venit reacția:

— Economie de piață!

Urmează una proaspătă. La televizor este un program de gimnastică aerobică. Vlad, ieșind din baie, a exclamat: „Uite-o pe Doina Cornea!“ (N-am înțeles la început cum a făcut legătura, dar acum îmi dau seama că fetele care demonstrează acest gen de sport sînt extrem de suple – eufemistic spus.)

Eu zic că e pe drumul cel bun cu engleza. Pronunție are (subconștientul său a păstrat ceva de pe vremea cînd era bebeluș), dar mai drăguț este faptul că, necunoscînd decît numerele de două cifre, este forțat să citească anii în calendar ca în engleză. Astfel, anul curent este „nouăsprezece – nouăzeci și unu“. Singurul an pe care-l citește corect este 1990, deoarece este Anul Calului – după un horoscop chinezesc.

Ca de obicei, încheiem cu expresii originale în limba maternă: „decup“ (în loc de „decupez“) și „a pilă“ (în loc de „a pili“).

24 febr.

Cînd e vorba de plimbare, ajunge destul de repede să se vaite de oboseală, chiar dacă mergem în ritm de bunici. Pe această temă reproducem un dialog:

— De ce n-ai salutat? De cîte ori salut eu pe cineva, te rog să saluți automat, fără să-ți mai spun eu.

— N-am putut saluta de oboseală.

Să încheiem cu ceva surprinzător pentru cineva care știe așa de multe: o întrebare care demonstrează că un copil – oricît de deștept ar fi – este totuși în primul rînd plin de candoare. Iată, deci, întrebarea lunii februarie: „Cum se spune în englezește la cow-boy?“.

15 apr.

Acum exact o săptămână s-a întors Vlăduț acasă, deși era vorba că rămîne la Buni pînă la sfîrșitul a-nului de studii. A contat însă decisiv faptul că a putut călări din nou pe umerii lui Daddy, acțiune la care s-a adus și o îmbunătățire: „scara de șa automată“, adică faptul că îl urc în spate ridicîndu-i piciorul pe mîna făcută căuș – asta pentru că nici un cal nu-și ridică în brațe stăpînul. Degeaba i-am explicat că aici nu mai e ca în vacanță, și noi va trebui să învățăm, căci el a găsit rapid soluția: „O să înveți cu mine în spatele tău.“

De la Iepuraș a primit o groază de lucruri, dar nu știu în ce măsură le-a meritat. A primit doi iepurași de ciocolată și unul a vrut să mi-l dea, cu remarca: „Pe iepurașul ăsta gras și inteligent ți-l dau ție“. Tot cu ocazia Paștilor a văzut televizorul în culori al bunicilor, și – așa cum prevedeam – tare-i place să umble cu telecomanda. Încheiem capitolul televizor, amintind că a remarcat că Petre Roman nu știe pronunța numele lui James Baker (*secretarul de stat al S.U.A. la vremea aceea*), și bineînțeles că l-a corectat.

Parcă am prevăzut că se va răci, așa că am adus niște pastile străine – care-i plac tare mult, fiindcă sînt „fervescente“. Ca și cum răceala n-ar fi fost suficientă, azi a alergat așa de tare pe scări încît n-a putut frîna, și a intrat în geamul de la intrare, pe care l-a spart. Noroc că n-a pățit decît o tăietură la deget, căci a fost protejat de o perdea. Pentru această mică tăietură însă, a făcut atîta scandal, de credeai că e vreo secțiune de vas mare. A devenit din nou palid și a „fomitat“, așa cum făcuse la Cugir acum vreo cîteva luni.

11 iun.

A văzut trupele de jandarmi pe stradă. Avînd în vedere uniforma lor de camuflaj, Vlăduț a declarat că vin de la războiul din Golf, adică sînt „golfieri“.

5 iul.

Citind revistele, mi-am adus aminte de celebra poezie „Nu vrem Kent și nici valută...“ și am recitat doar primul vers, desigur, căci al doilea („*Vrem pe Roman să ne f...*“) nu-l puteam spune în fața celui mic. Auzind ce spun eu, Vlăduț a replicat: „Ba valută vrem, ca să putem cumpăra calul.“ (E vorba de un cal de jucărie, pe care Dorina i l-a promis – și care se pare că va veni din Italia.)

5 aug.

În primul rînd ar fi de povestit despre unele din opțiunile lui politice. Cîteodată la culcare – cînd nu-ți cere să-i citești pînă la epuizare din „Aventurile lui Mac“ – îl apucă dorința de a filozofa pe diferite teme. Într-o seară am discutat despre Doamne-Doamne, dar mai înainte cu vreo două săptămîni mi-a spus – din senin:

- Eu vreau să țin cu cine ții tu. Spune-mi: cu cine să țin? Cu Radu Cîmpeanu sau cu Ion Rațiu?
- Nu trebuie să ții cu cine țin eu. Fiecare ține cu cine crede el, căci acuma-i democrație.
- Da' tu cu cine ții?
- Cu Alianța Civică.
- Atunci și eu vreau să țin cu Alianța Givică.

Încheiem cu o întîmplare nostimă. Într-una din sîmbetele petrecute împreună cu Grandpa, după ce au fost la ringispiet (ca de obicei), au trecut prin preajma stadionului. Auzind gălăgie, Vlăduț a vrut să intre, crezînd că este meci de fotbal. Mergînd spre tribune, au văzut o mulțime de lume cu ecusoane în piept – dar și tarabe cu felurite bunătăți, toate gratuite. La un moment dat, le-a ieșit în cale un tip care i-a întrebat dacă sînt români sau maghiari – după care i-a poftit la tribuna cealaltă, unde erau românii. Acesta a fost norocul lor, căci Grandpa a putut observa că în fața fiecărei tribune era un tip care predica. Abia atunci a văzut că pe ecusoanele celor din jur era scris „Martorii lui Iehova“. Bineînțeles că în această situație au mulțumit pentru indicațiile date de organizatori și au șters-o cît au putut de repede. Nu știu ce se întîmpla dacă nimereau direct la tribuna pentru români.

11 aug.

Vlăduț mi-a făcut o surpriză și a venit acasă împreună cu Camelia (*care trebuise să se mute la Cugir cu serviciul*). Pe drumul îcoace (ca și pe drumul de întoarcere, bănuiesc) a fost foarte cuminte – și a întreținut-o pe maică-sa cu tot felul de povești despre cai, lei și elefanți și despre modul cum vorbesc caii „limba elefantească“.

Nu putem reține ceva cu totul deosebit din scurta lui vizită la Cluj, decât termenul de „sulat“ – care înseamnă răsucit sau făcut sul și se referă la prepararea covrigeilor din aluat.

19 aug.

La revederea săptămînală, Vlăduț mi-a făcut o mare surpriză: cunoaște ceasul. Le mai încurcă el – cînd e „cu“ și cînd e „fără“, dar în general se descurcă. Din păcate, a rămas același mare fricos, care se ferește de pechinezi – deși are drept prieten pe Charlie, care e un cîine mare. Cînd l-am întrebat de ce îi este frică de un pechin, în timp ce de un dog (sau ce-o fi) nu îi este, a răspuns că Charlie e bătrîn.

28 aug.

Ieșirile lui Vlăduț cu bunicul său au șanse să intre curînd în legendă. Duminică am fost eu la ringspiel, deoarece Grandpa nu avea benzină. După ce am plătit de la început trei ture, individul care învîrtea călușeii a venit la mine și m-a întrebat: „Dar unde e bunicul?“.

18 sept.

O întîmplare se leagă de melodia pe care o tot repetă (Hello, you fool, I love you) – dar desigur cîntă fals, iar la cuvîntul "fool" scăpa ultima literă. Cînd i-am spus cum se pronunță corect, a întrebat dacă și în loc de "you" se spune "youl".

6 oct.

Necazul e că tușește cam mult de cînd a venit la Cluj, dar se tratează conștiincios cu „Brofi-ment“ – mai ales că-l primește pe zahăr.

13 oct.

E de menționat expresia „normal de răcit“ (prin comparație cu starea foarte neplăcută de acum) și faptul că nu acceptă că e măgărel (deși asta nu se leagă numai de boala din prezent), ci i-a spus mamei sale că este „convulsivel“.

17 nov.

O nouă mare pasiune a lui Vlăduț este discul cu cîntecele „golanilor“. Cînd aude melodiile care îi plac cel mai mult („Imnul golanilor“ și „Nu plecăm acasă“), începe să mășăluiască în jurul covorului, mobilizat de linia melodică – și nu se mai oprește pînă nu se termină discul.

Textele unor melodii i-au oferit lui Vlăduț dificultăți de înțelegere, iar mie – confirmarea că gîndește logic, ceea ce nu totdeauna e bine pentru însușirea gramaticii. Cînd se vorbea în cîntec despre „ucigașii de copii“, bietul de el n-a înțeles cum pot exista niște copii careucid. A fost destul de greu să-i explicăm celălalt sens al acestor cuvinte – care este de fapt sensul la care se referă textul.

27 nov.

Vlăduț avea un sughiț rebel, care nu trecea orice i-aș fi făcut. La un moment dat, s-a dus în bucătărie, iar Mama Tildi a venit brusc pe la spate și l-a întrebat „Ce-ai furat?“. Efectul scontat a fost obținut, dar – în plus față de sperietură – Vlăduț a acuzat și o consternare cu totul deosebită la ideea că el ar fi putut fura.

Cînd i-a spus Mama Tildi că „găini“ se spune "hens", cel mic a întrebat: „S-ul în engleză este ca «i» în românește?“, făcînd analogie cu pluralul substantivelor în limba noastră.

Tot în ce privește engleza, în cele mai multe cazuri manifestă dorința de a învăța – și repetă

foarte serios tot ce-i spui. E remarcabil faptul că poate scrie cu litere de tipar dacă i se dictează literele în engleză. Astfel, a scris fără greșală cuvântul NORWAY (*Norvegia*), deși acesta conține două litere care nu există în cuvinte românești. I-am dictat acest cuvânt deoarece Grandpa îl învață peninsulele Europei, cu țările aferente.

30 nov.

Mama Tildi a încercat să-l învețe pe Vlăduț când se pune în engleză forma "an" la articolul nehotărît. I-a dat exemple de vocale, și atunci cel mic și-a amintit din nou de discul său preferat și a răspuns: „A-E-I-O-U / Învățăm să spunem «nu»“, făcînd-o pe străbunică să creadă că el a creat o mică poezie.

4 dec.

Continuînd lecțiile de geografie cu Grandpa, Vlad a ajuns și la peninsulele și insulele din America. Nu mai vorbesc de faptul că a reținut exact definiția peninsulei și a insulei, ci vreau să spun că atunci când a ajuns la Peninsula Labrador și-a amintit că de acolo era Apolodor. A ținut însă să ne precizeze: „Apolodor-pinguinul“ – probabil ca să facem și noi deosebirea de Apollodor din Damasc. O întâmplare asemănătoare s-a produs în cadrul lecțiilor de istorie, când Grandpa i-a povestit despre România Mare, mai ales că era 1 Decembrie. A replicat: „Dar nu «România Mare» – revista, așa-i?“. Ca să încheiem cu acest capitol, mai amintim o întrebare a lui Vlăduț: „Există România centrală?“ – asta prin analogie cu Europa Centrală, despre care tot aude vorbindu-se.

– 1992 –

1 ian.

Se pare că el vrea să se întoarcă la Grandpa. Îi este dor de ursul cel alb (zis Vlădurs), pe care azi l-a mîngîiat și l-a pupat pe bot. Mai trebuie citate expresiile „slavic“ și „banajează“, și menționat un dialog cu maică-sa:

— Vlad, ce-ai zice de o cafea?

— Tu nu știi că eu sînt copil mic și copiii mici nu beau cafea?

8 febr.

Vlăduț este din nou acasă. Profitînd de faptul că am dat cu aspiratorul, și-a luat și el o țeavă, iar la culcare a pus-o peste țeava pistolului de cow-boy. Maică-sa i-a spus că parcă are un pistol de haiduci. El – după înțelepciuni asupra haiducilor, cum ar fi faptul că nu mînceau și nu dormeau zile în șir – a afirmat că făceau „dreptăți“.

— Cum e asta, dreptăți? – am întrebat eu.

— Păi, le dădeau la oameni înapoi ceea ce le furau domnitorii mafioți.

— Cine-s ăia, domnitorii mafioți?

— Grecii ăia care au domnit o vreme peste țară.

9 febr.

Vorbindu-se despre delegația Turciei la ceremonia de deschidere a J.O. de iarnă, Vlăduț a întrebat: „Turcia europeană sau Turcia asiatică?“.

19 mart.

Vreau să redau o discuție purtată în rarele noastre plimbări. Totul a pornit de la nelipsita lui cerere de a-i cumpăra ceva de cîte ori ieșim la plimbare. I-am explicat că nu pot să-i cumpăr tot timpul, căci sîntem săraci.

— Cum sîntem săraci, dacă avem televizor color?

— Televizorul color îl plătim în rate, și dacă o să cumpărăm tot timpul dulciuri n-o să mai avem bani de rate. Trebuie să facem economii.

— Păi, facem economii și cumpărăm dulciuri.

23 mart.

Am mai spus că Vlăduț se joacă foarte mult cu băieții din vecini, iar faptul că se vizitează reciproc aproape în fiecare zi este principalul motiv pentru care nu vrea să plecăm definitiv la Cugir. (*Acolo ajunsese să ne încadrăm amîndoi.*) Deși de multe ori se bat, și joaca se lasă cu urlete, a doua zi – dacă nu-l lăsăm pe Vlăduț acolo – se înființează vecinii. Astăzi a început din nou să insiste pe lângă maică-sa să-l lase la Noni și la Gabi (cel mic, Tudor, nu contează pentru el). Știind că mama lor nu era acasă, Ca-melia a ezitat. Atunci a venit cu un argument convingător:

— Așa de tare doresc să mă duc la Noni și la Gabi ca și atunci cînd îmi vine pipi.

11 apr.

Cînd s-a dus Camelia să-mi ia salariul de la ambulanța spitalului, Vlăduț a intrat și el, de unde pînă atunci se juca în curte, și a început – conform obiceiului – să exploreze toată încăperea. A ajuns și la lista de gardă – care era pe birou, sub sticlă. La un moment dat, în timp ce Camelia discuta cu asistenta de acolo, cel mic a zis: „Bozac Elena, asta ești tu!”. Cu această ocazie a aflat că are gârzi în luna aprilie, deși nu își pusese.

Este și un mare șmecher. Ieri la cină, în cadrul campaniei de contracarare a răsfățului de la Buni, Camelia n-a vrut să-i dea apă înainte de a termina masa. După ce s-a rugat simplu de cîteva ori, a zis „Te rog din tot sufletul meu mic să-mi dai apă!” – și aș vrea să-l văd pe cel care ar fi putut rezista!

7 iun.

Acum cîteva zile, Vlăduț a rezolvat o problemă de aritmetică pe care nenea Tîrnovan a propus-o pentru Noni și Gabi și pe care aceștia n-au reușit s-o rezolve. De menționat că Noni este în clasa a IV-a, iar Gabi – într-a II-a.

15 sept.

Un dialog al proaspătului elev:

— Ce-i aia premieră?

— Prima reprezentatie cu o piesă.

— Și a doua oară se zice doieră?

21 sept.

Ieri dimineață, cînd îl întrebai ceva, îți răspundea punînd negația la sfîrșitul propoziției. Cînd l-am întrebat de ce face așa, mi-a răspuns că vorbește ca în engleză.

— Cum adică?

— Păi, nu spui în engleză „Ce te acoperi cu?”?

Într-adevăr, se spune "What do you cover with?".

11 oct.

Cu prilejul celui de-al doilea tur al alegerilor pentru președinte, Vlăduț a arătat încă o dată că este un politician deja hîrșit. Cînd spun asta, mă gîndesc și la mica șmecherie pe care a vrut s-a facă – în calitate de susținător înfocat al Convenției Democratice și a candidatului acesteia. Aseară, după ce i-au plecat musafirii, s-a apropiat de Buni – care a venit special de ziua lui și va sta vreo săptămîină – și a spus:

— Buni, mîine vin eu la vot cu tine, dar să nu-ți iei ochelarii.

După aceea, mi-a șoptit mie:

— Las' că-i pun eu ștampila pe cheie!

22 oct.

La capitolul teme, e de povestit o întâmplare drăguță. Trebuia să găsim cuvinte care se termină cu „m“ și am vrut să-l aduc pe Vlad la cuvântul „om“. Dialogul s-a desfășurat cam așa:

— Ce ești tu ?

— Elev.

— Bine, dar ce sîntem noi – eu, tu, Camelia? Sau spune-mi ce sînt eu: leu, maimuță, lemn?

— Fecioară! – și era destul de firesc să se gîndească la faptul că eu vorbesc despre zodii.

– 1993 –**23 ian.**

De vreo cîteva zile, d-na învățătoare l-a pus pe Vlăduț să citească lecția nouă și să povestească ce se vede în tabloul de pe pagina respectivă. Era vorba despre bob, așa că s-a descurcat, deoarece a urmărit împreună cu mine rezumatul Olimpiadei de iarnă. La sfîrșitul orelor, cînd le-a cerut carnetele copiilor pentru a le trece notele din timpul zilei, Vlăduț a scos și el carnetul și l-a pus discret pe bancă. A fost întreat:

— De ce ți-ai scos carnetul, că doar nu ți l-am cerut?

— Păi și eu am răspuns de 10.

7 mart.

Într-o după-amiază, înainte de-a adormi, m-a întreat:

— De ce are zeul Horus cap de pasăre? – asta în legătură cu lecturile lui, respectiv istoria cailor și a călăriei, cuprinsă în cartea „De la Pegaz la El-Zorab“.

— Egiptenii se închinau la animale, căci așa își închipuiau ei zeii. Așa se face că se închinau la șoimi, la ibiși, la flamingo, la pisici, ș.a.m.d.

— Ce-s ăia flamingo?

— Niște păsări asemănătoare cu berzele, care trăiesc în Delta Nilului.

— Da, dar așa-i că flamingo nu aduc copii?

17 mart.

Priceperea lui Vlad la matematică se leagă de o logică deosebită – pe care a mai confirmat-o o dată ieri. Picînd cu acuarelele „de casă“, așa cum își dorea de mult, la un moment dat m-a întreat:

— Din ce culori se poate obține roșul ?

— Din nici una, fiindcă roșul, galbenul și albastrul sînt culori fundamentale sau culori de gradul I. Din ele se pot obține celelalte culori: mai întîi verdele, portocaliul și violetul, apoi toate celelalte. Albul și negrul nu sînt considerate culori.

Ne-am dus la culcare și am crezut problema lămurită. Cînd m-am trezit, l-am mai lăsat puțin să picteze înainte de a se apuca de lecții, căci aveam și eu treabă. La cîtva timp, m-a întreat:

— Dar roșul, galbenul și albastrul sînt culori de-alea cum le zici tu (nu-și amintea termenul) numai la noi ?

— De ce crezi asta – fiindcă sînt pe tricolorul României ?

— Da.

20 mai

Un dialog cu Grandpa, la ieșirea de la școală:

— De ce ții capul în jos?

— Am fotofobie.

— Păi, cum ai tu fotofobie? Tu știi ce-i aia? – mai ales că interferează cu specialitatea celui care

întreba.

— Da; mă supără soarele, de când e canicula asta.

16 iun.

Numai perspectiva premiului l-a calmat pe Vlăduț acum două zile. De unde era tare rău și n-o lăsa pe Camelia să învețe, ne-am gândit să-l ducem la bunici. Deși inițial fusese de acord, când am vrut să plec cu el a început să urle și nu s-a mai oprit pînă acolo – asta după ce a dispărut de lîngă mașină și mi-a înghețat inima pînă l-am găsit. De-abia am putut să-l bag în casă, și în continuare nu ne-am putut înțelege cu el pînă când Grandpa m-a sfătuit să-l duc imediat la Cugir, căci oricum nu ia premiu din cauza notei rele la purtare. Brusc, Vlad a luat o mutră foarte afectată, zicînd: „Ba iau premiu!“ – după care s-a potolit. Ulterior, de cîte ori nu era cuminte, Grandpa observa în spatele lui o umbră – care se crede că ar aparține fratelui său geamăn. Vlăduț are imediat reflexul de a se întoarce să vadă umbra, dar – nevăzînd-o – afirmă cu jumătate de gură că nu crede în ea.

24 iun.

Trebuie să scriem și despre ultima trăsnaie a lui Vlăduț. De când a văzut la televizor că săpunul „Protex“ oferă protecție antibacteriană, se „sterilizează“ și el de fiecare dată când folosește săpunul. Aceasta înseamnă că-l stoarce, literalmente, astfel încît face o spumă demnă de orice chirurg. Dacă l-am lăsa de capul lui, cred că ar consuma un săpun pe săptămînă. Măcar de-ar fi cu folos – dar nu este, fiindcă el depune numai pe palme un strat gros de săpun, în timp ce antebrațele rămîn murdare.

Entuziasmul pentru săpunul „Protex“ i-a fost sporit de faptul că acest săpun se găsea într-o punguță pe care am primit-o gratuit într-o seară de la firma Colgate – Palmolive, împreună cu alte produse – a căror publicitate Vlăduț a urmărit-o vrăjit pe ecran seară de seară, chiar dacă a mai văzut anunțul respectiv de 100 de ori (inclusiv la posturile străine). Zicea Vlad că împreună cu săpunul Protex și alte mi-nunății (pasta Axion – inamicul grăsimii – și pasta de dinți Colgate, numărul 1 în lume în combaterea cariei) erau și „instrucțiunile de folosire“ (de fapt, prospecte).

11 aug.

De o săptămînă sîntem și noi în concediu. Aveam planuri de excursie, dar se pare că din ele s-a realizat doar cel legat de Maramureș, unde am petrecut vreo 3 zile. A văzut o serie de lucruri interesante, dacă stăm să ne gîndim că prietenul nostru – care e tehnician veterinar – l-a luat și pe el la toate con-sultațiile. La o castrare a unei scroafe am fost și eu să ajut, iar Vlăduț a raportat la întoarcere că „am re-parat o scroafă“.

Legat de drumul respectiv, mai este de menționat o întrebare a lui Vlăduț: „Cum îi spuneau lui Moș Crăciun comuniștii?“. Am constatat că nu mi-am amintit pe loc de Moș Gerilă, de parcă ar fi trecut de atunci o veșnicie – ca dovadă că omul uită perioadele mai neplăcute.

16 aug.

Iată, de exemplu, ce șmecher este:

— Eu pe Ionuț îl iubesc cel mai mult.

— Bine, dar atunci de ce o chemi pe Camelia cînd te culci sau cînd te scoli din somn, sau vii să o chemi să doarmă cu tine cînd te trezești noaptea? – l-am întrebat eu. E clar că la necaz copilul tot la mamă apelează.

— Pe Camelia numai o folosesc!

31 oct.

Pe neașteptate, azi a început să-i meargă burta lui Vlăduț. Bineînțeles că nu asta este demn de notat, ci un dialog legat de faptul că mîine trebuie să meargă la înot, și ne îngrijorăm de faptul că s-ar putea să se scape în apă. Răspunsul său a denotat o gîndire adîncă: „Nu am diaree decît cînd îmi vine caca.“.

Această înțelepciune se adaugă la cea de acum cîteva zile – cînd Grandpa a încercat să recapitu-

leze cu el istoria noastră. Vrînd să obțină de la Vlad numele antic al Mangaliei, a rostit primele două silabe. La aceasta, nepotul a completat: „Calafat“.

În fine, constat cu regret că nu l-am putut dezbăra de tîmpeniile ecologiste. Cînd a fost întreat la școală care este cel mai mare dușman al oii, Vlăduț a răspuns: „Omul“. Bineînțeles că a trebuit să se justifice, și a și făcut-o: „Pentru că omul taie oile.“. Sper să nu ajungă într-o zi să se hrănească numai cu ierburi, de preferință uscate – ca să nu zică și despre ele că sînt vii cît timp sînt verzi.

25 nov.

Am crezut că și cu lecțiile va fi bine, mai ales că aveam de lucru numai la română. Ne-am poticnit însă de la primul exercițiu, care cerea propoziții cu cuvintele „s-au adunat“ și „s-au apropiat“ – desigur pentru însușirea deosebirii între „s-au“ și „sau“, învățate astăzi. Pentru toată lumea ar fi fost evident cum trebuie făcut acest exercițiu – mai puțin pentru Vlăduț, care – avînd în vedere că face conexiuni multiple și are aplecare spre a filozofa – a început să complice lucrurile, fără să vrea să înțeleagă ce-i explicăm. Orice-i spuneam, el o ținea sus și tare că „s-au apropiat“ și „s-au adunat“ sînt exprimări, și nu cuvinte, și că lor d-na Buș le-a spus altfel. Într-un tîrziu am înțeles că „s-au apropiat“ corespunde lui „s-au“, iar „s-au adunat“ corespunde lui „sau“ – cel puțin în mintea lui.

– 1994 –

28 febr.

O poantă caldă: chiar acum Vlăduț își „tunde“ unghiile.

5 mart.

Vlăduț îl iubește foarte mult pe Donatello, broasca țestoasă pe care a primit-o de la Moș Nicolae și de care nu se desparte chiar dacă se duce să doarmă la Grandpa. Într-o seară a declarat chiar că vrea să facă dragoste cu Donatello, ceea ce pe Camelia – care se pare că a uitat că Vlăduț n-a citit încă romane – a șocat-o. N-a găsit altă explicație mai bună pentru reacția ei decît faptul că amîndoi sînt băieți.

24 mart.

Uneori are reacții din care ai deduce că este „de o prostie rară“, cum zicem noi în glumă. Astfel, ieri dimineață s-a sculat la ora 6 – și a trezit-o și pe Camelia, care bineînțeles că l-a întreat de ce s-a trezit așa de devreme. Răspunsul a fost interesant:

— Ca să nu mă trezești tu la 7, fiindcă nu suport să fiu trezit din somn.

28 apr.

Ce istorisesc eu mai jos are o mare carență: savoarea relatării lui Vlăduț – pe care eu am auzit-o, dar alții trebuie doar să și-o imagineze. Totul pornește de la faptul că se consideră acum copil mare – și i-a spus asta unui băiat din vecini, care are cu vreo 4 ani mai mult. Atunci băiatul acela l-a întreat cum se nasc copiii (nici că se putea indiciu de maturitate mai serios). Redăm în continuare răspunsul, însoțit de comentariu:

— I-am spus că nu știu, căci nu sînt destul de mare pentru asta. Ar fi trebuit să mă întreb lucruri la nivel de clasa a II-a.

5 mai

Ducîndu-se împreună cu bunicii și cu Camelia la stropit, s-a distrat teribil de o fabulă povestită de Grannie despre un castor cu părul sur care s-a mutat la o vulpe și – cînd aceasta l-a dat afară – nici castorița (termen ad-hoc) nu l-a mai primit. După ce i s-a explicat fabula, Vlad s-a distrat și mai bine, iar Grandpa l-a întreat, pe cînd erau numai ei doi:

— Tu crezi că acest castor e bătrîn ca mine?
 — Nu; este cu 1-2 ani mai tînăr. (O precizare cu totul originală, căreia nu i-am putut depista izvorul.)

— Vezi ce pătesc castorii bătrîni, ca mine?

— Da, dar tu nu ești castor, tu ești Grandpa.

Încă o dată precizez că redarea în scris a dialogurilor lui Vlăduț nu reflectă nici pe departe „profunzimea“ celor spuse de el. Trebuie să fii acolo, ca să-i remarci mimica și inflexiunile.

9 mai

Originalitatea ideilor lui se poate aprecia și din următorul dialog:

— Unde crezi că este mai bine pentru animale, în junglă sau la Zoo?

— Păi, în junglă (zice Camelia, gîndindu-se la cel mai de preț bun – libertatea).

— Ba la Zoo este mai bine pentru ele, căci acolo au mîncarea asigurată – în timp ce în junglă trebuie să umble după ea.

Și se mai pretinde ecologist! Mai degrabă este esențialmente leneș – așa cum trădează și acest răspuns.

16 iun.

Să mai inserez o discuție interesantă cu Vlad – pornită de la rugămintea lui ca eu să renunț la fumat:

— Să știi că, o dată învățat cu năravul, calul bătrîn nu se poate dezvăța – i-am spus eu.

— Tu nu ești cal bătrîn; Grandpa e cal bătrîn. Tu ești între tînăr și bătrîn, dar mai mult tînăr.

— Tu ești mînz, nu-i așa?

— Eu nu sînt mînz, ci sînt cal tînăr.

După aceea, Vlăduț a introdus în limba română noi accepțiuni și noi termeni – mai întîi „calandru“, apoi „mînzandru“.

4 iul.

Trebuie spus că Vlăduț este la curent cu fenomenele neconvenționale, care îi interesează pe părinții săi. Așa se face că – atunci cînd Camelia i-a spus că știe tot ce face el, chiar fără să fie de față – a replicat: „Da' ce, ești paranormală?“.

30 iul.

Vlăduț nu manifestă un entuziasm prea mare față de teme pentru vacanță. Are dificultăți cu lecturile – despre care declară că îi dau coșmare, căci sînt prea triste. Probabil de aceea este toată ziua cu re-vistele „Mickey Mouse“ în mînă. Cea mai simpatică parte de acolo din ultima vreme, de care m-am distrat chiar și eu, a fost arborele genealogic al familiei lui Donald – apărut cu ocazia a 60 de ani de existență a celebrului rățoi. A fost o idee grozavă să i se găsească lui Donald ascendenți pînă în Scoția feudală – cu armuri terifiante din care iese ciocul atît de caracteristic, stîrnindu-ți rîsul. Este de remarcat că strămoșii lui Donald aparțin la trei ramuri importante: clanul McDuck (*duck* = *rață*), familia Duck și neamul Lișiță. Vlad – care tratează problema cu toată gravitatea – nu admite confuzii de terminologie; de exemplu nu e admis să spui „familia“ sau „clanul“ Lișiță – ci doar „neamul Lișiță“.

Din multele înțelepciuni ale copilului nostru, am reținut un dialog despre Rasputin – care a pornit după ce am ascultat la radio reclama pentru vodca avînd numele „bărbosului“ (cum ziceau ei).

— Cine-a fost Rasputin?

— Un călugăr din Siberia care avea putere de vindecare cu ajutorul mîinilor și al sugestiei, și care a fost adus la curtea împăratului Rusiei și i-a tratat nevasta și copilul – după care a devenit faimos și și-a făcut relații în înalta societate. Pe scurt, era paranormal, cum am zice astăzi, dar era bețiv și nesimțit.

— Și tu ești ca el.

- Cum adică, bețiv și nesimțit?
 — Nu; ești paranormal, căci așa zici tot timpul.

3 oct.

Un dialog purtat când am luat electrocardiograful de la Grandpa:

- Fă-mi și mie o electrocardiogramă!
 — Nu am motiv, căci nu ești bolnav.
 — Ba da, sînt răcit!

8 oct.

A trebuit să facem o propoziție cu cuvîntul „galeș” – și Vlăduț a reflectat: „Camelia nu prea are ochi galeși, dar, în schimb, ochii mei devin galeși cînd mă bate.”.

16 oct.

Sîmbătă a fost sărbătorit împreună cu copiii din vecini și cu colegii. Trebuie să amintim ceva hazliu: la un moment dat Vlăduț a dat buzna în camera mare, unde erau toți părinții – după ce dincolo se auziseră bufnituri, icnituri și strigăte. Era cu părul răvășit, roșu la față, cu cămașa descheiată pînă aproape de buric și ieșită din pantaloni la spate. Cu răsufierea tăiată, ne-a spus triumfător: „Vai, ce bine ne-am distrat!”.

22 oct.

Aproape în fiecare zi, Vlăduț a primit la școală observații că e neatent și ba nu-și face temele, ba își uită cîte ceva. În urma observațiilor primite, a venit acasă extrem de deprimat – împreună cu Camelia. Știind că și ea e supărată că nu-și face lecțiile cum trebuie și că a avut pe această temă discuții cu Buni, cel mic n-a mai vrut să discute nimic, ci s-a dus în camera lui și l-a luat în brațe pe Donatello – țestoasa cu care doarme. După aceea, mama sa l-a auzit spunînd: „Dony, numai ție îți pot spune necazurile mele, căci sînt extrem de trist!”.

24 oct.

Adaug ce mi-a relatat Grannie – și anume că aseară, cînd am fost la ei (după multă vreme), Vlad a avut o discuție cu Mama Tildi despre ce-a mai făcut la școală. În acest context, a spus de la început: „Eu vă pot răspunde, dacă știți cum să puneți întrebările.”.

3 nov.

Vlăduț face multe lucruri pe dos, dar nu toate din vina lui. De exemplu, învățătoarea le-a spus să sublinieze cu două linii subiectul și cu o linie predicatul. Bineînțeles că eu am reacționat și i-am spus:

- Peste tot și în toate timpurile s-a subliniat cu o linie subiectul și cu două linii – predicatul. Nu vezi că și în carte este așa?
 — Da, dar aia e carte comunistă!

9 nov.

Din gîndirea lui Vlăduț:

„Moș Crăciun poate că există, dar și părinții cumpără cadouri. Moș Crăciun ăsta trebuie să fie de la S.R.I., căci știe prea bine dorințele copiilor.”

17 nov.

O nouă mostră de asocieri în stilul lui Vlăduț:

- Știi, eu cred că Ștefan cel Mare a fost un fel de Zeus. Și știi de ce?
 — Nu.
 — Pentru că a avut multe soții.

— Totuși, Ștefan cel Mare a avut soțiile pe rînd, nu deodată.

— Da, dar zeițele erau nemuritoare.

27 nov.

Fiind la Cugir ieri și astăzi, am făcut – ca de obicei – și o vizită la Reli, unde eu m-am tratat destul de serios cu o țuică de prune de calitate. La ieșire, Camelia i-a spus lui Vlăduț să mă sprijine, ca să pot merge drept. La aceasta, el s-a repezit la mine și a început să mă îndrepte de spate. M-am distrat teribil de Camelia pe chestia asta, afirmînd că Vlăduț a înțeles exact ce i s-a spus – în acest context, cel puțin – deoarece pînă și ea ar fi trebuit să admită că nu arătam nici un semn de „intoxicație“, cu atît mai puțin clătinatul.

– 1995 –

20 ian.

Astăzi dimineață, în jurul orei 3 și 45 de minute, s-a născut nepotul nostru și vărul lui Vlăduț, a_vînd numele Mihnea-Bogdan. După-amiază am fost cu toții în vizită la Ioana. La poarta clinicilor am spus că sîntem medici, căci era acolo un portar în puseu de conștiinciozitate. Cînd m-a auzit pe mine, Vlad a zis: „Și eu sînt!“. Camelia l-a întrebat:

— Cum de ești tu medic?

— Păi, am fost și eu șef sanitar!

25 ian.

Ieri, cînd m-am dus după Vlăduț la Grandpa, eram „îmbrăcat în doctor“ deoarece fusesem la Ioana. Pe ecusonul de la halat scrie titulatura mea, așa că m-a întrebat:

— Tu ești specialist, nu ești anestezist?

28 ian.

Fiindcă veni vorba de micul dejun, nu pot să nu menționez o chestie care m-a distrat, în legătură cu crema bicoloră de uns pe pîine – cremă care se numește „CHO-PA“. Într-o dimineață am auzit cum Camelia îl întrebă pe Vlăduț: «Vrei din partea „Cho“ sau din partea „Pa“?». Am cerut lămuriri, și el mi-a explicat că partea „Cho“ este maronie (deci cu ciocolată), iar partea „Pa“ este albă – cu vanilie. (Bineînțeles că partea „Cho“ s-a terminat mai repede.)

30 ian.

Uitîndu-se la gala desenelor animate europene (în total 12 ore, aproape neîntrerupt), la un moment dat m-a întrebat ce înseamnă „Eire“. I-am explicat despre ce e vorba și că această denumire este celtică, în timp ce Ireland este denumirea englezească – după care am luat un atlas și i-am arătat o hartă cu arhipelagul britanic, insula Irlanda și Republica Irlanda. Apoi am plecat la culcare și, cînd m-am sculat, l-am pus să-mi arate Irlanda pe o hartă a Europei și pe una a lumii. A făcut-o imediat și fără greș.

24 apr.

La un moment dat a auzit că Grannie mi-a oferit bere – și eu am ezitat, neavînd chef să beau singur. Atunci a zis imediat: „Cum zici că nu poți să bei o bere întregă, cînd acasă poți?“.

28 mai

Totul a început atunci cînd cel mic și-a asigurat bunicul că riscul de contact de oreion e mic, căci nu a avut relații sexuale cu colegii de școală. Grandpa a reușit să rămînă serios și l-a întrebat:

— Tu știi ce-s alea relații sexuale?

— Da, cînd pui mîna pe cineva.

— Cine ți-a spus asta?

— Camelia.

Eu nu-mi amintesc să-i fi spus așa ceva, și cred că în mintea lui s-a făcut o conexiune ciudată între părți intime (de care a auzit dintr-o carte în engleză), sex (în sensul statistic) și relații intime.

9 aug.

Să consemnez un termen original al său: „gemar“ – în loc de „geamgiu“.

31 aug.

Astăzi Grandpa a încercat să-l convingă să nu mai mănînce dulciuri tot timpul, vorbindu-i despre injecțiile cu insulină la diabetici. Atunci Vlad a întrebato:

— Dacă iau insulină, pot să mai mănînc dulciuri?

7 oct.

Vecina noastră Nora a vrut să-i cumpere lui Vlad o carte. Vînzătoarea i-a oferit tot felul de cărți pentru copii. Nora, însă, a întrebato:

— Ce puteți să-mi oferiți pentru un copil care declară că nu-i poate citi pe Țuța și Cioran fiindcă nu-i înțelege?

11 oct.

Aseară eram cu toții în bucătărie la cină și – bineînțeles – la televizor mergea "Cartoon Network", fiindcă pe programul I erau știrile politice. Tot bineînțeles, eu eram cu nasul în farfurie și – la un moment dat – am auzit preludiul la aria toreadorului din „Carmen“. După un timp, mă adresez Cameliei:

— Știi ce-i asta? Mie mi-au trebuit două minute bune pînă s-o recunosc.

C: Știu că e ceva foarte cunoscut, dar pe moment nu-mi amintesc.

V: Este „Carmen“!

I: Bravo, măi copile! Așa-mi placi, și sînt mîndru de tine! (Într-adevăr, eram foarte mulțumit că nu-l preocupă numai desenele acelea îndobitocitoare și jocul Lego.) Dar de unde știi că este din „Carmen“?

V: A scris pe ecran!

21 oct.

Miercurea trecută am reînceput antrenamentele de judo. Pe drumul de întoarcere, la un moment dat a strigato:

— Uite-l pe Cosmin!

— Cine-i Cosmin?

— Este copilul lui tanti Roșca. (Aceasta este o doamnă de la Cugir, iar băiatul este student la medicină.)

— Ce ai tu cu Cosmin? – am întrebato eu, gîndindu-mă cum se trage de șireturi un mucos de clasa a IV-a cu un student de anul II.

— Să știi că n-am cu el nici relații amoroase, nici relații sexuale.

— Deocamdată pot să-ți spun că relații sexuale există numai între bărbat și femeie.

— Nu, căci există și între bărbați – la homosexuali. Dacă nu știi, trebuie să-ți spun eu.

3 dec.

Vlăduț a dus ieri aparatul nostru de gimnastică din dormitor în camera mare pentru că eroii din desene animate făceau gimnastică – și voia să facă și el. Tot așa face și la masă: cînd nu se uită la desene animate, își aduce cartea cu Asterix – și bea și el lapte cînd Asterix și Obelix beau poțiune magică. Toate acestea au determinat-o pe Camelia să cugete că bine ar fi să existe și niște desene a-

nimate în care personajele își fac lecțiile.

20 dec.

La ProTV există în fiecare dimineață un concurs la care poți câștiga un milion de lei dacă răspunzi corect la o întrebare legată de emisiunile din ziua precedentă. Bazat pe aceasta, m-am gândit să-i ofer lui Vlăduț 1000 de lei în plus la chenzină peste cei 5000 obișnuiți (*cam 2 dolari*), dacă îmi răspunde la o întrebare din romanul „După douăzeci de ani” – pe care tocmai l-a terminat. Prin urmare, i-am dat 5 secunde să-mi spună care a fost ultimul cuvânt spus de regele Carol I Stuart lui Athos și Aramis, aflați la poalele eșafodului. În 3 secunde mi-a răspuns: „Remember!”.

25 dec.

După ce toată ziua a bătut-o la cap pe mama lui să pună globurile pe masă ca să-i fie la îndemână pe dimineață, și ea a refuzat, chiar când s-a întins în pat a venit cu o idee nouă:

— Mă culc cu conștiința împăcată dacă știi că accepți să pui globurile pe masă, ca să faci și tu o faptă bună de ziua lui Hristos!

– 1 9 9 6 –

18 ian.

Camelia i-a spus lui Vlad s-o lase mai moale cu desenele animate și să treacă la preocupări mai inteligente: să citească sau – dacă simte nevoia imperioasă să se uite la televizor – să urmărească emisiuni mai potrivite cu intelectul și vârsta lui. În acest context, el a declarat:

— Alex (un bun coleg al său de clasă) citește "best-seller"-uri.

— Și cum se numesc?

— Păi, așa: "best-seller".

11 mart.

Printre multele lucruri bune pe care le face ProTV se numără și transmiterea în direct a meciurilor din campionatul italian, duminica la ora 16. În ultima vreme apar în partea de jos a ecranului celelalte rezultate ale etapei, sub titlul „Il calcio”. Deși aș vrea să văd meciurile integral, de multe ori sînt atît de obosit încît nu mă scol din somnul de după-amiază decît cînd întîlnirea este începută de mulțisor. Așa s-a întîmplat și ieri, cînd – fiind după gardă – am prins abia a doua repriză. Neștiind cine joacă și re-cunoscînd doar echipamentul celebrei Juventus Torino, m-am întrebam cu glas tare:

— Cu cine joacă Juventus?

Vlad – care tocmai văzuse anunțarea unui rezultat pe ecran – a răspuns imediat:

— Cu Calcio!

7 sept.

Ar mai fi de menționat o întîmplare cu adevărat drăguță. Pe cînd îi corectam un test la matematică – și îi atrăgeam pentru a nu știu cîta oară atenția că e superficial și că o să-l „taxez” la notă, Vlăduț a încercat să mă corupă:

— Cred că n-o să-mi mai dai o notă așa de mică dacă o să-ți fac o surpriză. (Se referea la faptul că-mi găsisse forfecuța.)

9 sept.

Acum pot să fac legătura cu o altă perlă din vocabularul lui Vlad. Dacă nu-i spuneam eu că este ziua mea, pentru el – fiind luni – ar fi fost o simplă „zi muncitoare”.

28 sept.

Chiar dacă vrea să devină bărbat, Vlad nu neglijează bucuriile vieții de copil, așa că încă de pe acum ar dori să avem în casă un brad de Crăciun împodobit. A urmat o discuție filozofică despre modul cum percep Crăciunul copiii și adulții. La final, a tras concluzia: „De Crăciun copiii sînt sufletul, iar adulții sînt trupul.“

Cea mai recentă pasiune a sa este să se joace de-a „medicul general“, fapt care a impresionat-o plăcut pe Camelia. De fapt, „medicul general“ nu este sinonim cu medicul generalist, ci – în accepțiunea lui – este mai mult decît atît, respectiv este și chirurg și anestezist. În acest spirit, și-a amenajat în camera lui un „bloc operator“. A primit de la Camelia instrumente și o mască, iar stetoscoapele folosesc și la administrarea gazelor anestezice. Bineînțeles că el și cu maică-sa știu mult mai bine decît mine cum devine chestia cu gazele anestezice și cu supravegherea bolnavului operat.

9 nov.

Ieri dimineață eram cu toții în mașină la Grandpa, și Vlad a vrut să-i spună acestuia un banc. Noi, părinții, am protestat, căci gluma era cam răsufletă. Atunci Grandpa i-a spus:

— Nu spune bancul, căci se supără Ionuț!

— Da' de ce? că nu-i cu el!

18 nov.

Vlăduț e un om al vremurilor proaspăt apuse (*așa credeam, după alegerile din 1996*), adică vede paiul din ochii altora, dar nu bîrna din propriii săi ochi. Spun asta fiindcă mi-a povestit Camelia că – într-o după-masă – ea învăța pentru examenul de primariat în camera lui Vlad, în timp ce el citea. La un moment dat, s-a uitat pentru cîteva clipe într-un atlas de pe birou. A observat-o imediat și i-a spus să se concentreze la învățat. Auzind acestea, n-am putut să nu mă gîndesc cum făceam noi pe vremuri rezumate la lecții: eu mă chinuiam și să scriu, dar și să scot ceva de la el, în timp ce găsea tot timpul ceva cu care să se joace.

16 dec.

Profit de ocazie ca să amintesc o înțelepciune a lui, enunțată mai demult. Se plimba cu Dorina pe stradă și aceasta a vrut să-și cumpere un ceai de plante. A insistat să i-l cumpere el. Cînd l-a întrebat de ce insistă atît de mult, replica a fost: „Sîntem în postul Crăciunului, și ne-a spus la școală să facem mi-lostenii.“

22 dec.

Atît de mult îi place lui Vlăduț filmul serial „Nemuritorul“, care se difuzează la ProTV sîmbătă noaptea la ora 11, încît e dispus chiar să doarmă după-masa ca să-l vadă. Relatarea propriu-zisă se leagă de un alt serial, care rulează înainte de „Nemuritorul“ și care tratează despre viața unui avocat. Nu mă mai pierd în detalii nerelevante, ci spun doar că la un moment dat pe ecran a apărut expresia „a penetrat-o vaginal“. Desigur că imediat Vlad a întrebat ce înseamnă. Gînd la gînd cu Camelia, i-am spus că e un termen juridic. După aceea am vrut să fac un pic de bășcălie, și am comentat că este ceva care se învață abia în ultimul an la Drept. Următoarele cuvinte au fost ale lui Vlad:

— Las' că știu eu că e vorba de viol!

– 1997 –

7 apr.

Cînd a venit Vlad de la Cugir, acasă se făcea curățenie mare, dar nu mai putea fi ținut acolo, pentru că „se plictisea ca un melc“ (asta a fost expresia lui).

14 apr.

Am primit de Crăciun un calendar cum îmi place mie, cu ceva de citit în fiecare zi. Este predo-

minant umoristic, și are și câte un rebus în fiecare săptămână. Vlad l-a observat destul de repede, căci el se bagă în toate, și mi l-a luat – ca să citească glumele. Aceste glume sînt mai mult sau mai puțin de nasul lui, iar unele chiar nu le pricepe. Am vrut să-i dau Cameliei un exemplu în acest sens, și am găsit o caricatură unde era scris: „Club erotic“, iar dedesubt: „Avem pește proaspăt“.

Cînd i-am arătat ei caricatura, Vlad a spus că înțelege și el despre ce este vorba, și anume că peștele este patronul fetelor. Am declarat atunci că nu e deloc prost, căci sensul caricaturii putea fi și acesta.

1 mai

În seara ultimei zile de Paști, pe Vlad l-a durut genunchiul și s-a legat cu un șal. A declarat că simte o arsură înăuntru și că este ca Ștefan cel Mare, care a suferit cu rana de la picior pînă la moarte.

8 iun.

Ieri a făcut o boacăna – dacă privim lucrurile în perspectivă. A fost cu Dorina în oraș și a invitat-o la cofetărie. După ce au intrat acolo și s-au gîndit să-și aleagă prăjituri, Vlad i-a spus: „Plătește tu, căci eu n-am bani.“. Realitatea este că avea bani, dar este atît de zgîrcit încît nu vrea să dea nimic de la el. Vom vedea ce va face peste nu prea mulți ani, cînd va ieși cu o fată.

23 iun.

Ne-am oprit la muzeul Liviu Rebreanu. Cu această ocazie am constatat că fiul meu știe să discearnă valorile autentice (zic eu). Argumentez aceasta reproducînd aproximativ dialogul dintre custodele muzeului și Vlad, dialog care se desfășura în contextul în care un profesor de română voia să-i explice unuia de clasa a V-a cît de mare romancier a fost Rebreanu:

— Spune, puișor, tu ai auzit de Balzac?

— Da.

— Dar de Lev Tolstoi?

— Da.

— Da' de Dostoievski?

— Da.

— Da' de Thomas Mann?

— Nu.

8 iul.

Aș vrea să notez niște perle de-ale lui. În ordine cronologică, ar fi următoarele: „economiseală la os“ (ca să ne cumpărăm calculator la toamnă), „umflut“ (camera de bicicletă) și „păstuit“ (uns cu gel pentru examenul ecografic).

2 aug.

Vlad s-a apucat să facă rezumatele lecturilor de vacanță, și a primit un 9 de la Grannie. Pentru a aprecia cum se cuvine performanța lui, e destul să spun că eu rareori mă puteam ridica peste nota 7.

Ca să-l stimuleze pe nepot în a face mai repede și mai bine rezumatele, Grandpa s-a gîndit să-i ofere câte 500 de lei (*am spus mai sus cît era dolarul*) pentru fiecare rezumat care este peste nota 9. În a-ceastă inițiativă s-a inspirat din faptul că Mihnea a fost stimulat să facă pe oliță, oferindu-i-se 100 sau 200 de lei, în funcție de treaba pe care o face. Se pare că ideea a dat rezultate. Vlad – plin de hărnicie – s-a apucat ieri să facă două rezumate, trăgînd cu ochiul la cele două hîrtii de 500, puse de Grandpa pe noptieră. La un moment dat, după puțină chibzuință, a întrebat:

— Dacă pe un rezumat iau 8 și pe altul iau 10, deci am media 9, îmi dai tot 1000?

11 aug.

Săptămîna trecută, Vlad s-a uitat uneori împreună cu mine la campionatele mondiale de atletism, dar numai cînd nu avea ceva mai bun de făcut. La un moment dat, eu eram la baie, iar el m-a

strigat:

— Hai, că-i proba de prăjină oameni!

E clar că, văzînd pe ecran cuvîntul „MEN“, el l-a tradus automat ca fiind pluralul de la "man". Apoi și-a luat singur seama, și n-a mai fost nevoie să-i reamintesc că "men" înseamnă bărbați, iar pluralul pentru „om“ (care se spune tot "man") este "people".

24 dec.

Cînd l-am întreat cine l-a răsfațat în halul ăsta, mi-a răspuns „mă-mea“.

– 1998 –

10 ian.

Cînd s-a urcat în mașină, l-am auzit țînînd-o întruna cu „b-poc“. Nu am știut ce înseamnă asta pînă cînd Camelia a descoperit că fiul ei se uita pe o revistă medicală unde era vorba de BPOC (bronhopneumopatie obstructivă cronică).

13 apr.

Astăzi au discutat la școală despre SIDA. Nu l-a interesat grozav subiectul, deci nici n-a fost prea atent. Așa se face că acasă a scos o perlă – și anume că au discutat (printre altele) despre „anti-contraceptive“.

4 mai

În ultima vreme se folosesc tot mai des și fără discernămînt termeni englezești (de fapt mai mult americani) în limba română, fără a se mai căuta echivalente neaoșe. Vlad a procedat invers, și m-a întreat: „Cînd întorcem cartea la bibliotecă?“, fiind vorba de „Istoria lumii“ a lui Wells. E clar că a vrut să traducă termenul englez "return" (to the library), dar tot așa de clar este că în acest caz și noi spunem „a returna“.

1 iun.

Înainte de culcare a declarat că nu înțelege cum poate avea amantă un om necăsătorit, dacă nu are de cine s-o ascundă. În acest caz, după Vlad, s-ar numi mai degrabă prietenă. Tot el a spus că bărbații adevărați au și soție și amantă, iar bărbații căsătoriți care nu au amantă sînt proști.

22 iun.

Trebuie să mai notez două expresii ale lui Vlad: arbitrii sînt „parțiali“ (opusul lui „imparțiali“), și Camelia este „obiectivă“ dacă ține cu mine.

29 aug.

Cînd s-a îmbolnăvit la mare, Vlad a afirmat că este ca și computerul nostru, fiindcă amîndoi au fost infectați cu virus. Pornind de aici, a declarat că și el ar trebui formatat, adică să i se curețe intestinele.

28 sept.

Desigur că nu pot ține minte toate lucrurile interesante spuse sau făcute de Vlad, dar – dacă tot scriu atîta despre calculator – îmi amintesc că într-o dimineață l-am întreat în ce program se fac bazele de date. (*Microsoft Access – pentru neinițiați*) Era proaspăt sculat, dar imediat mi-a dat un răspuns spiritual:

— Crezi că asta-i tabla înmulțirii, ca s-o știu cînd sînt trezit din somn?

Ar mai fi de reținut că folosește cîteodată traduceri ad-litteram ale unor expresii englezești. De exemplu, vrînd să spună că Grandpa va reveni cu un telefon, mi-a declarat: „A zis Grandpa că sună

îna-poi.“. (În engleză, "to call back" înseamnă a suna din nou sau a reveni cu un telefon.) (*Expresia a ajuns des folosită ulterior, cum bine se știe.*)

12 oct.

Cum se întâmplă adesea, închei cu expresii drăguțe elaborate de eroul nostru principal. În momentul de față îmi vin în minte două: „domesticare“ (în engleză "domestication") și „negrese și albese“.

29 oct.

Într-o seară, Vlad s-a retras în camera lui fără să spună nimic. După vreo 10 minute, Camelia s-a dus să vadă ce face, și l-a găsit dormind, fără să se fi îmbrăcat în pijama. În acel moment a declarat că a adormit ca o vilozitate. E drept că învață anatomia la școală, dar nu am putut înțelege cum a făcut legătura între somn și vilozități.

5 nov.

Chiar în ultima zi de școală, Vlad a fost singur când a venit acasă, deoarece Camelia era la serviciu, iar eu eram de gardă. Am dat amândoi telefon, să vedem cum s-a descurcat cu mîncarea. Probabil că era grăbit să termine cu masa ca să ajungă cât mai curînd la calculator, fiindcă i-a spus mamei sale:

— Ocupă-te de bolnavi!

11 nov.

Astă-seară s-a anunțat la televizor că parlamentarii noștri se ocupă din nou de lucruri neesențiale (ba chiar aberații). Ultima idee este statuarea violului între soți. Vlad a auzit chestia asta, și mi-a spus:

— De-acuma o să ai de suferit.

— De ce?

— Pentru că niciodată Camelia nu face ce-o rogi.

21 dec.

Vreau să plec în Kuwait, cu contract. Actele necesare le redactez pe calculator, și e firesc să le țin împreună într-un fișier. Desigur că am făcut și o scurtătură către fișierul respectiv – pe interfața principală. La început am botezat fișierul pur și simplu „Kuweit“, dar apoi mi-am dat seama că nu e cazul ca toți neaveniții să-mi vadă planurile. Prin urmare, i-am schimbat numele în „Eutopia“ – bazat pe faptul că puțină lume știe ce semnifică. În esență, este o lucrare a lui Thomas Morus, în care acesta descrie o societate ideală, după opinia lui – societate creată pe o insulă denumită Eutopia („*locul bun*“ – în gre-cește). De aici – datorită pronunțării englezești, urmată de simplificarea ortografiei – vine termenul de utopie.

Trebuie să spun că Vlad a știut că este vorba de o lucrare scrisă de „Thomas-nu-știu-cum“ (după cum s-a exprimat) și a făcut legătura dintre Eutopia și utopie, chiar dacă a schimbat raportul de succesiune dintre ele.

Bineînțeles că acum este în vacanță. Și-a scos pe imprimantă programul pentru Ajun, și m-a pus să fac același lucru pentru meniul de Crăciun și de Revelion. Programul său de Crăciun este foarte simpatic și începe cu „Scularea – Vlad“ și „Breakfast – Vlad“, fapt care m-a făcut să comentez cu maliție că nicăieri nu figurează „Matematică – Vlad“, nici în Ajun și nici în alte zile de vacanță.

26 dec.

Cel mai des încheiem cu o nostimadă a eroului acestor rînduri. Așa vom face și acum, menționînd termenul „electroșocutare“.

- 1999 -

11 ian.

Astăzi Vlad a povestit despre profesoara de cultură civică (fosta educație cetățenească), și mi-a relatat că le spune elevilor să se scoale în două labe. Este demn de menționat comentariul lui: „Și ci-că ne predă despre relații interumane!“. Apoi a spus că și din alte puncte de vedere sînt tratați ca niște animale de către profesoara respectivă, fiindcă trebuie să scrie cu o viteză de ghepard sau de iepure.

8 febr.

Țin minte că am scris că lui Vlad îi place să asculte melodiile lui Nicolae Furdui-Iancu. Dintre acestea, una este despre Horea – și se termină cu următoarele versuri:

„Moșii-n horă cînd intrau,
Hoții din Ardeal fugeau.“

Auzind aceste versuri aseară, a comentat că acum este invers, adică moșii (ca și ceilalți oameni obișnuiți) ar trebui să-și ia valea de aici.

Tot aseară, discutînd cu Vlad despre baschetul american, l-am întrebat de unde vine numele echipei San Francisco 49-ers. Mi-a răspuns imediat că e vorba de "gold rush" (goana după aur), despre care a alat – desigur – din desenele animate de pe "Cartoon Network".

5 iun.

În perioada care a trecut a avut mai multe indigestii. Pe cînd se simțea rău, Camelia i-a dat un Triferent. A comentat:

— Unde sînt medicamentele adevărate, cum sînt Penicilina și Aspirina?

Mai tîrziu s-a referit din nou la „bătrîna și buna aspirină“. A fost încă o traducere din engleză în stil Vlad, căci în acest caz "good old" ar însemna „vechi (sau clasic) și bun“.

19 aug.

Uneori este chițibușar (aici îmi seamănă). Ieri, de exemplu, ne uitam la meciul Cipru – România și am auzit cum comentatorul afirma că pe vremuri s-a marcat un gol la poarta dinspre Marea Mediterană. Imediat noi doi – băieții – ne-am aruncat priviri întrebătoare, dar Camelia s-a făcut că nu înțelege gluma, așa că Vlad i-a reliefat că este vorba de o insulă.

26 aug.

În cadrul unei pauze publicitară, a văzut o reclamă despre o femeie care este medium. M-a întrebat ce este aia, iar eu i-am explicat. Atunci a întrebat din nou:

— Dacă ea este medium, noi sîntem minuși?

26 sept.

De multă vreme, Vlad îmi spune că sînt sub papuc. Într-o zi am spus și eu același lucru, și am adăugat că la noi în casă cîntă găina. El a replicat:

— Ba cîntă cocoșul, căci Camelia e tare băiețoasă!

6 oct.

Astăzi mi-a arătat Grannie ce compunere a făcut Vlad atunci cînd i se cerea să demonstreze că Greuceanu este basm. Fără explicațiile pe care le-am dat bunicii lui (care nu se pricepe la calculatoare), tre-buie să spun că am avut o adevărată revelație cînd am citit că eroul Greuceanu a intuit locația paloșului. (*Între timp, „locație“ – ca și „sit“ – a intrat în limbajul comun, pe urmele altor aberații, evidențiate și aici.*)

17 nov.

A dat un test pregătitor la matematică, împreună cu clasa. Când a adus enunțul acasă, am declarat că l-aș putea face preț de o țigară. La aceasta a replicat: „Hic Rhodos, hic salta!“, așa cum m-a auzit spunându-i mamei sale atunci când a declarat că s-ar putea descurca singură cu toate cîte le are pe cap.

28 nov.

Se apropie ziua noastră națională, care coincide cu aniversarea postului de televiziune ProTV, respectiv cu data (desigur, nu întîmplător aleasă) când acest post și-a început emisia în toată țara. Atîta mo-nedă bat cei de la ProTV pe această temă, subliniind că postul lor este național (de parcă ar fi singurul), încît Vlad a declarat că în curînd această țară se va numi „Promânia“.

Le-am povestit cum învață Mihnea astronomie cu Grandpa (și cum, atunci când i-am spus că galaxia noastră se numește Calea..., a completat cu aplomb: „ferată!“). Legat de subiect, l-am întrebat pe Vlad care sînt planetele, în ordine (evident, ale sistemului nostru solar). A știut imediat că Pămîntul vine pe locul trei, pentru că postul de televiziune Antena 1 a transmis o comedie cu extraterestri, intitulată „A treia planetă de la Soare“.

31 dec.

Reușește să scoată niște perle ca și când era mic. Pe moment ne amintim cuvîntul „chibițar“ (în loc de chițibușar) și un panseu emis în fața Cameliei: „Nu mai vreau să mănînc atîta, ca să nu ajung gras ca atunci când aveam o lună.“

– 2 0 0 0 –

14 ian.

Rezolvînd o problemă la matematică, la un moment dat mi-a zis:

- Oare cît fac $5^2 - 3^2$? De fapt, știu că fac 4^2 , și nici nu trebuie să mai calculez.
- E adevărat – și dacă-mi spui și de ce, notez asta în caiet.
- Fiindcă sînt numere pitagorice.

29 ian.

Mă întorc în timp și amintesc că, pe cînd Vlad avea vreo 6 ani, îl tentau cuțitele și bricegele din noptierele lui Grandpa. Văzînd că îi plac atît de mult, i-a promis că vor fi ale lui cînd va muri. Imediat a întrebat: „Cînd mori, Grandpa?“. Zilele acestea am constatat că n-a fost nevoie să moară, ci doar să-l apuce o fantezie, ca să-i dea nepotului celui mare un briceag cu toate dotările („trusa micului bețiv“ – cum se zice) și un cuțit de vînătoare. Ca dovadă că n-are nici acum mult mai multă minte decît la 6 ani, cîteva zile a umblat tot timpul cu cuțitul de vînătoare prin casă, ba chiar a vrut să-l ia și la teatru. Bineînțeles că i-am spus că așa ceva nici nu se discută, dar ulterior am observat că-și luase briceagul.

Chiar ieri se plîngea cît e de grea pubertatea. Eu m-am arătat oarecum mirat, și l-am întrebat dacă nu cumva crede că eu n-am trecut prin așa ceva. Atunci el a declarat că e posibil ca eu să mă fi născut direct cu barbă și cu țigara în gură, și – pigmentînd totul cu o înjurătură oribilă – să-i fi spus doctorului ginecolog să deschidă televizorul, căci vreau să mă uit la meci. (Mai degrabă m-aș fi putut uita la atletism și la înot, avînd în vedere că sînt născut în timpul Olimpiadei de la Roma.)

3 mart.

Spre sfîrșitul meciului, fiind relaxați deoarece echipa lui Hagi (Galatasaray Istanbul) era „cu sacii-n căruță“ (în semifinala Cupei UEFA, cu Borussia Dortmund – iar apoi cei cu care țineam au cîștigat și finala), am început să povestim despre tot felul de lucruri. În acest context, Vlad a între-

bat cum sînt „nominalizați“ jucătorii la echipa națională – de parcă am fi în muzică sau în cinematografie.

Cît privește confruntările fizice, am apreciat poziția lui de a nu se lua la harță cu tot dinadinsul, dar i-am spus să nu ezite cînd i se caută pricină, fiind convins că un eventual agresor al lui Vlad ar ieși „șifonat“ din conflict. La acest punct al discuției, a fost simpatic cînd m-a întrebat dacă trebuie neapărat să încaseze un pumn ca să fie în legitimă apărare.

10 mart.

Credeam că la vîrsta asta nu voi mai putea consemna expresii originale. Iată însă că m-am înșelat, și pot să ofer exemple în acest sens. Astfel, o femeie care torturează se numește „torturoare“, în accepțiunea lui Vlad.

23 mart.

Acum cîteva seri i-a spus mamei lui că nu-i „plătește atenție“. De această dată a fost intenționată traducerea „isteată“ a locuțiunii "to pay attention", spre deosebire de expresiile elaborate cînd era mic.

5 apr.

Noroc că mi-am amintit la timp o nouă vorbă a lui Vlad: „exprimare «academiciană»“.

4 mai

În Vinerea Mare, Vlad trebuia să se ducă să vîslească împreună cu Grandpa, dar acesta din urmă s-a răcit. Au fost însă altă dată, și copilul îmi spunea că în aceste cazuri Grandpa „direcționează“, iar barca are un Vlad putere.

14 mai

De cum s-a sculat, Vlad a început să-mi povestească ce-a fost aseară la „Vacanța mare“. Printre altele, am aflat că fiul celebrului Garcea este un geniu, și îl citește pe Dostoievski încă din clasa I. Refe-ritor la acest mare scriitor, mi-a enumerat cîteva titluri de romane auzite de el aseară, începînd cu „Anna Karenina“.

— „Anna Karenina“ nu e de Dostoievski, ci de Tolstoi. Or fi vrut să spună „Crimă și pedeapsă“ – am zis eu, neputîndu-mi înfrîna pornirile didactice.

— Nu contează, tot rus e!

3 aug.

Pe drumul de întoarcere (*de la mare*) a declarat: „Femeile astea le fac pe toate mai bine decît noi. Ioana știe spune «'Nă sia'a» (ca Garcea) mai frumos ca mine, iar Anda rîgîie mai bine decît pot eu.“.

24 aug.

Se simte bine la bunici, și ar rămîne tot timpul acolo dacă i-aș lăsa calculatorul și dacă ei l-ar putea ajuta la lecții (evident că nu Vlad s-a gîndit la cea din urmă condiție). Deși toată ziua stă la calculator, ceva tot îi lipsește – și anume jocurile în rețea. De aceea a fost de mai multe ori la Internet-café – ba cu mine, ba cu Alex. Chiar azi a uitat de el acolo, așa că Grandpa a dat telefon să vadă dacă nu cumva s-a gîndit să doarmă acasă. Evident că ne-am îngrijorat puțin și noi, așa că le-am cerut să ne anunțe cînd a ajuns la ei. Cînd a intrat în casă și a fost luat la întrebări, a declarat: „Nu trebuie să vă faceți griji în legătură cu mine, căci sînt om în toată firea.“.

9 sept.

După ce am cinat, Vlad a venit la mine, și – din vorbă-n vorbă, avînd în vedere ce sărbătoare era – am ajuns la Imaculata Concepțiune și la varianta ei ortodoxă (Neprihănită Zămislire). După ce

am mai discutat pe această temă, a lansat termenul „Imaculata Zămislire“.

18 sept.

Trebuie neapărat să notez încă o perlă a lui Vlad: i-a cerut mamei sale „salariul“ mai repede, pe motiv că „a falitat“. (Cred că am mai spus că primește „salariu“, format – bineînțeles – din două „chenzine“, așa cum primeam și eu când eram elev și student. Spre deosebire de acele vremuri, noi i-am fixat suma lunară la echivalentul a 10 dolari, avînd în vedere că leul nostru scade în mod constant.)

3 oct.

Azi-dimineață, pe cînd mergeam împreună spre datoriile noastre, m-a întrebat (din senin, așa zice):

- Ionuț, unde-i splina?
- În stînga.
- O.K., atunci mă doare colecistul.

16 oct.

Abia ieri am aflat cum de mi-a răspuns Vlad la telefon în dimineața cînd l-am felicitat: se scula-se mai devreme ca să-și radă mustața.

21 oct.

În seara cînd Vlad s-a întors de la Balul bobocilor și a povestit cu Camelia în bucătărie, a spus că unii colegi de-ai lui sînt „devastați“ că fetele nu le dau lor atenție, ci celor de clasa a X-a. (Este o traducere „isteată“, dar frecvent utilizată, a termenului englez "devastated"; în românește s-ar spune mai degrabă „răscolit“ sau „răvășit“.)

28 nov.

Azi-dimineață – înainte de a pleca la școală – și-a dat părul cu gel, ca să-i stea ca o creastă de cocoș. Cu această ocazie a lansat un nou termen: „capodoperă capilară“.

16 dec.

Vlad a fost la o discotecă și s-a întors cu taxiul. Mi s-a părut ciudat acest lucru, fiindcă erau trei băieți și o fată, iar petrecerea s-a ținut la 15 minute de mers pe jos. (E drept că ploua.) Cînd s-a întors acasă, a constatat cu bucurie că eu nu închisesem calculatorul. De aici a derivat un dialog cu maică-sa:

- Dacă eram eu în locul lui Ionuț, ți-l închideam.
- Păi da, că tu ai suflet negru și gras.

25 dec.

Cînd am adus bradul din balcon, Vlad a declarat că nu-l va „face“, fiindcă este mic și gras. (Adevărul este că pomul are cam 1,75 m și nu prea are vîrf, dar acest mic neajuns poate fi mascat ușor cu globul corespunzător.) Atunci mi-am zis că trebuie să-mi reconfirm statutul de meșter în ornatul bradului, și am făcut treaba asta cam într-o oră.

În timp ce scriam, a venit Ioana cu Mihnea, fiindcă micuțul n-a apucat aseară să-și primească darurile. De cum a intrat în camera mare, soră-mea a zis: „Vai, ce pom frumos și gras aveți!“.

31 dec.

La școală (nu știu dacă la română sau la dirigenție, profesoara fiind aceeași), o colegă a venit cu ideea să se joace de-a republica. Vlad a fost numit ministru de justiție, și a strîmbat din nas. Dirigența l-a întrebat imediat:

- Ce-i, nu-ți convine să fii ministru de justiție?
- Păi, doamnă dirigență, cu justiția din țara asta...

- 2001 -

1 ian.

Doarme tun acum, căci am ajuns cu toții acasă abia pe la ora 6. Despre Revelionul petrecut de el ar fi de spus doar că lucrurile cele mai interesante s-au întâmplat spre dimineață. De pe la ora 3 a început să depene amintiri cu colegile. Când a venit la mașină, eu – care așteptam în stradă și-mi făceam reproșuri că uitasem să-i urez „La mulți ani“ când ne-am despărțit – i-am urat cele cuvenite, împreună cu platitudinea că nu l-am văzut de un mileniu. El a replicat imediat: „Nu m-ai văzut din mileniul trecut.“

24 ian.

Din păcate, se menține obiceiul lui de a-și face temele (inclusiv cele pe calculator) abia după ce se satură de jocuri. Rezultatele se văd în notele obținute la evaluări. Referitor la acestea, vreau să rețin doar partea nostimă. Ieri dimineață, în drum spre școală, Vlad sughița. A fost însă convins că-i va trece sughițul când va afla nota de la evaluarea de la fizică. (A trebuit să se oprească altfel, având în vedere că abia mâine le va aduce tezele. Noroc că voi fi de gardă, așa că nu va apuca să mi se oprească mie respirația.)

Voiam să închei consemnarea de azi cu această nostimă, dar se vede că – întocmai ca întârzierile – apariția unor elemente noi în timp (sau imediat după) ce scriu aici este cvasi-caracteristică pentru acest jurnal. Ce s-a întâmplat merită cu adevărat – cred eu – să rămână notat. În timp ce scriam, Vlad a venit la mine și mi-a cerut să-i spun niște nume de referință care încep cu literele din numele lui. Am rămas la Voltaire, Lavoisier, Aristotel și Darwin. Mai apoi am aflat că are de compus o poezie în care fiecare dintre strofe să se refere la câte un astfel de nume. La poezie nu m-am oferit să-l ajut, dar în câ-teva minute a compus ceva drăguț, care – desigur – a trezit încântarea mamei sale.

28 ian.

Ieri mi-am luat un nou telefon celular, și la conectare am primit cadou un telefon fix. Când l-a văzut pe acesta din urmă, Vlad a declarat: „Acum în sfârșit sîntem și noi medici, căci avem în casă lucruri inutile care «dau bine».“

3 mart.

Am discutat la prînz despre Uniunea Sovietică și, în acest context, Cameliei i-au venit în minte niște bancuri într-adevăr nemuritoare. Printre acestea este și cel legat de tabloul „Lenin în Polonia“, în care sînt prezentați soția lui Lenin și amantul ei – că doar Lenin era în Polonia. Când i-am spus lui Vlad că în tablou erau doi indivizi care întrețineau relații sexuale (exact cu acești termeni, căci nu avea rele-vanță pentru poantă dacă mă exprimam direct – cum obișnuiesc), el m-a întrebat dacă este vorba de doi bărbați. Acesta este rezultatul americanizării care ni s-a impus după 1989 și pe care am acceptat-o la fel de ușor ca și sovietizarea. (Oricum, pe vremea când eram eu de vîrsta asta, dacă mi-ar fi spus tatăl meu despre doi care întrețin relații sexuale, nici nu mi-aș fi pus problema că n-ar fi un bărbat și o femeie.)

31 mart.

În curînd va avea loc gala Hagi – în cinstea retragerii oficiale a celui mai mare fotbalist al nostru. Gala este sponsorizată de firma „Connex“, la care sîntem cu toții conectați cu celularele. Reclama cu acest prilej are la final cuvintele: „Ne-ar fi plăcut să inventăm fotbalul“. La aceasta, Vlad a comentat: „Da, sigur, și să ne cereți cartelă sau abonament ca să ne uităm!“

7 apr.

Discutînd ieri despre longitudine și latitudine, l-am întrebat într-o doară care este numele speci-

fic pentru paralela 0. N-a avut nici o ezitare în a-mi răspunde că este Ecuatorul, ceea ce – cred eu – nu ar fi fost la îndemîna unui tocilar. Însă, fiindcă este Vlad, a mărturisit sincer că nu știe care este tropicul de nord și care cel de sud – asta, bineînțeles, după ce îl lăudasem în fața mamei sale pentru răspunsul cu Ecuatorul.

Ca de obicei, trebuie să mai adaug ceva cînd cred că am terminat de scris. Camelia l-a văzut acum învelit în sacul de dormit – și așa mi-am amintit ce nostim era cînd era răcit și se punea la televizor. Voia să stea băgat în sac, dar – în loc să se culce și apoi să închidă fermoarul – trebuia să închid sacul cu el în picioare și apoi să-l ajut să se culce.

Cele de mai sus le-am scris dimineața, dar mi-am făcut timp pentru calculator abia acum, cînd se apropie de 8 seara. Cu puțin înainte de a mă așeza, am trăit să aud din gura lui Vlad ceva cu totul deosebit: „Nu te așezi tu la calculator, căci mie mi s-a cam acrit de el?“. (E drept că a stat aproape neîntrerupt la jocuri de pe la 10 dimineața, dar m-am mirat că s-a săturat „așa de repede“.)

11 apr.

Am mai spus că lui Vlad îi place să mă prindă de burtă sau să îmi dea pumni acolo. Mai nou îi place să mă prindă și de grăsimea de pe șale, pe care o numim „mînere“ (termen introdus de Jenu). Cu adevărat distractiv este însă faptul că azi am aflat de la el că aceste porțiuni adipoase se numesc cam la fel și în engleză ("love-handles", ceea ce ar însemna „mînerele iubirii“).

28 mai

Camelia l-a întrebat de ce trebuie să stea seara tîrziu să discute cu mine despre fotbal, în loc să povestim dimineața. A dat un răspuns remarcabil:

— Astea sînt chestii între bărbați, și nu se discută în prezența femeilor.

6 iun.

Aseară – după ce a cinat – Vlad a comutat televizorul pe HBO, unde rula un film științifico-fantastic, deși a văzut că maică-sa vrea să se uite la altceva. Stăteam și eu în camera mare și citeam, pentru că nu voiam să-l afum în timp ce mănîncă. (Eu cinez de obicei singur, căci nu vreau să mă uit la ce se uită ei.) Cînd a văzut Camelia că Vlad trece pe HBO, l-a întrebat:

— De ce trebuie să „dai“ la flimul ăsta? Doar l-ai mai văzut!

— Îl interesează pe Ionuț!

28 iun.

Am văzut încă o dată cît de mult îi place la restaurant. A mîncat practic tot din farfurie – inclusiv ceapa verde, de care acasă nu se atinge. (La acest aliment a fost simpatic, căci a vrut să folosească furculița și cuțitul, închipuindu-și că e vulgar să iei ceapa în mînă.)

11 iul.

Aseară Camelia s-a distrat bine (eu – mai puțin) cînd a venit Vlad cu lista de lecturi obligatorii, copiată la repezeală într-un local. Fiecare notiță ar reprezenta o perlă, așa că mă voi rezuma la redarea celor mai nostime prescurtări: „Sado“ pentru Sadoveanu, și „Emi“ pentru Eminescu. (La cel de-al doilea, putea fi la fel de bine vorba despre cîntărețul Eminem.) Am mai reținut varianta titlului unui celebru roman al lui Camil Petrescu: „Ultima noapte de dragoste, ultima noapte de război“.

1 aug.

Camelia îmi povestea că a citit într-o carte a unui bun cunoscut de-al nostru că o dată unui cal i s-a propus postul de președinte de sindicat. S-a dus să ceară părerea soției, iar aceasta i-a spus: „Ce poți obține de la sindicat ai și tu la tine.“. La aceasta, Vlad a crezut că e vorba de fin sau de balegă.

7 oct.

Mi se pare interesant să reproduc un dialog – prin care Dorina a vrut să-mi illustreze zgîrcenia

celui la care și ea ține foarte mult:

— D: Măi, tu nu mă scoți niciodată nicăieri! Nu mă duci o dată la o cafea?

— V: Nu, căci Camelia face cafea mai bună.

— D: Dar la o înghețată?

— V: Nu, fiindcă acum e frig, și s-ar putea să te doară în gât.

— D: Dar la o pizza?

— V: De ce să mîncăm pizza? Mai bine mergem la Tori-mama și mîncăm o mîncare cumsecade.

21 nov.

După cum merg lucrurile aici, singura șansă pentru Vlad ar fi să plece pentru totdeauna. Tot mai des îmi spun – și îi spun – că principala mea preocupare de-acum încolo va fi să-l împing să-și făurească viitorul în altă parte, chiar de-ar fi să nu-l mai văd niciodată sau să mă înțeleg cu nora și nepoții nu-mai în englezește.

M-am oferit să-l ajut cît îmi stă în puteri, dar trebuie să vrea și el. Prin urmare, trebuie să-și aleagă un domeniu în care să fie preocupat, nu neapărat informatica sau legat de științele exacte (cum ar fi firească, după profilul pe care-l urmează). Ar putea fi istoria, etnologia sau chiar și medicina – pe care a declarat că o are în „prospect“, dar mai la urmă. (A fost o nouă exprimare în stil Vlad: în engleză "prospect" înseamnă plan de viitor.)

12 dec.

Vlad este foarte răcit de vreo 5 zile. Desigur că face tratament, dar se confirmă încă o dată ce zicea Mark Twain: „Bine tratat, guturaiul se vindecă în 7 zile; netratat, durează o săptămînă.“. Oricum, ceva trebuie să încercăm. În acest sens, Camelia l-a întrebat:

— Vrei să-ți dau Paracetamol-Sinus?

— Nu, vreau Paracetamol-Cosinus!

23 dec.

Mi-a cerut să-i citesc – după ce s-a sculat din somn – dintr-o carte franceză despre Michelangelo. Cînd Camelia s-a oferit să-i citească ea, Vlad a declarat că la copiii cardassieni le citesc tații lor. (Mai nou este obsedat de jocul "Star Trek", și caută și pe Internet date referitoare la acesta. Desigur că facem și corelații cu serialele cu același subiect, ca să avem puncte de discuție. Așa se face că toată ziua vorbim de cardassieni, klingonieni, romulani, ferengi, vulcanieni, etc.) Ulterior m-a făcut să nu fiu prea încîntat de asocierea cu cardassienii, căci mi-a spus că tații din această specie se întreprup, ca să le citească progeniturilor, de la torturarea inamicilor. (Am rîs și mai tare observînd că îmi povestește aceste lucruri cu toată seriozitatea.)

31 dec.

Venind vorba de preconizata vizită a lui Cristi (*fiul lui Jenu*), Vlad mi-a declarat că n-are de gînd să facă „amuzament“ pentru vărul său. Desigur că am replicat că "entertainment" se traduce în funcție de context, și că în acest caz era vorba de animație sau de întreținerea oaspetelui.

Închei anul într-o notă roz: optimistă și nostimă în același timp. Fiind la plimbare alaltăieri, Vlad mi-a mărturisit că este hotărît să plece de aici. Cînd i-am spus să ia de nevastă o aborigenă din Franța sau Germania, s-a uitat fix la mine – și nu vreau să explic de ce. De-abia cînd am folosit termenul de „nativă“ (tradus cam forțat din engleză) i s-a luminat fața.

– 2 0 0 2 –

25 ian.

M-a luat direct:

— Să scrii despre "Emperor – Battle for Dune", cu care mă joc acum.
 — Da' de ce să scriu?
 — Pentru că ai scris despre toate jocurile care mi-au plăcut de-a lungul anilor.
 — De unde-ai scos-o?
 — Am stat pe Internet și, pînă mi s-a încărcat ce voiam, am aruncat un ochi pe caiet. (Este vorba de caietul precedent – pe care trebuie să-l transpun aproape integral în computer, fiindcă discheta care cuprindea partea care începe cu anul 2000 n-a mai fost bună de nimic.)

9 febr.

Am mai scris că are obiceiul să adoarmă după-masa la ora cînd alții își termină somnul. S-a trezit pe la 7, după care l-a luat Camelia în primire:

— La ce oră te-ai culcat?
 — Pe la 3.
 — După 3 ne-am culcat noi, și tu erai încă la calculator!
 — Cînd m-am culcat, ceasul de la calculator arăta 3:56.

Aveam o mătușă care explica poantele, și consideram că strică tot farmecul bancurilor, mai ales cînd erau seci, așa că voi spune doar că Vlad a adormit citind „Baltagul” – ceea ce îmi permite să fac legătura cu următoarea parte din poveste.

După ce a terminat de citit – bineînțeles cu greu și în ultima clipă – cartea menționată mai sus, m-a întrebat, chiar înainte de a merge la școală, ce este de fapt un baltag. Lui îi sugera mai degrabă o bîtă, așa că a înțeles cum devine treaba de-abia după ce am făcut analogia cu un tomahawk.

18 febr.

Ieri (duminică) a fost faza județeană a olimpiadei de engleză. Sper ca Vlad să treacă mai departe, căci merită. Dorește să dea așa-numitul test Cambridge, și în acest scop se organizează cursuri pregătitoare. Aici e locul să reproduc o reflecție a lui: „Să mă învețe pe mine cineva engleză este ca și cum l-ai învăța fotbal pe Zidane.”

21 febr.

Un dialog de azi-dimineață cu Camelia:

— Vlad, cînd trebuie să duceți banii pentru fondul școlii?
 — De obicei, azi. (*În data de 21, adică.*)

4 mart.

Discutînd azi-dimineață cu Vlad despre artiștii care au primit titlul de "sir", am ajuns la John Lennon și asasinul lui, moment în care eu am spus:

— Era un anormal care voia să ajungă vestit cu orice preț, și a reușit să-și facă „faimă de Herostrat”.
 — Care? Ăla care-a dat foc templului zeiței Artemis?

13 mart.

Dacă vreau să introduc un pic de organizare în casă și îl critic pentru inconsecvență, mă asemuiește cu Hitler. (*Mai recent, în contextul știut, am avut porecla „Saddam” – preluată de la maică-sa.*) Necazul legat de această analogie mi s-a risipit la dialogul pe care îl redau imediat:

— Te superi că-ți spun „Mein Führer”?
 — Da.
 — Atunci o să-ți spun „Mein Kampf”.

23 mart.

Aseară, Vlad a exprimat o părere nu tocmai măgulitoare despre o vedetă de televiziune (prefer să nu-i dau numele, din motive ușor de înțeles). Am replicat:

— Sînt de acord cu tine, dar vezi că a ajuns și să-i scrie cineva biografia.

— Ei și? Și mie-mi scrie cineva biografia.

E de prisos să spunem cât își dorește acel „cineva“ ca eroul acestor rînduri să ajungă atît de renumit încît biografia lui să prezinte interes. (Oameni sîntem, așa că trebuie să recunoaștem sincer că nu ne-ar părea rău nici să fie invers, adică Vlad să devină cunoscut prin jurnalul său.)

Indiferent ce se va întîmpla, ne continuăm plăcuta misiune de a consemna ce este deosebit în activitatea celui de care ne ocupăm. Începem cu un panseu, apreciat de autorul lui drept tipic pentru un adolescent: „E bine să fii independent, dar și să știi tot timpul că ai unde să te întorci.“. Desigur că așa va fi cîte zile om avea, dar – pînă una-alta – se cam ia la harță cu noi din toate cele. Legat de asta, mama lui a emis un truism:

— Vlad, tu ai crize de adolescență!

— Da' ce-ai vrea să am? Crize de senilitate?

5 apr.

Este „în ofsaid“ cu doi de 6: unul la fizică și unul la chimie. La fizică n-am comentat nimic, ținînd minte că o dată a venit trîmbișînd că a luat un 10. În schimb, la chimie, unde mi se pare că profesoara este ce ar trebui să fie, am motive să consider că nota este exclusiv din vina elevului (pe care îl văd cît învață). Înainte de a intra în amănunte, am întrebat:

— Voi ce chimie faceți, organică sau anorganică?

— Nu știu.

12 apr.

Chiar la începutul săptămîinii, Camelia s-a întors de la simpozion cu două jucării gonflabile: una pentru Vlad și una pentru Mihnea. Copilul nostru s-a repezit – bineînțeles – la a lui, și am văzut că este de forma unui tub de pastă de dinți (sau de gel medicinal – dacă tot era în scop publicitar) uriaș. Evident că tubul a stat în baie toată seara, iar Vlad a întrebat dacă poate merge cu el la bazin.

15 apr.

Am întîlnit din nou o expresie memorabilă în revista „Arborele lumii“, și anume „fîntarul mosquito“. Imediat Vlad a comentat: „Asta-i ca și «calu'-horses»!“.

23 apr.

Cînd s-a întors azi acasă, Vlad a emis în cîteva minute o cascadă de perle. Referindu-se la niște colegi ai lui, care umblă împreună de mai multă vreme și se alintă reciproc cu expresia „pui“, a comentat:

— Se pare că se duce de rîpă Avicola!

Mai apoi a declarat că, făcînd fata prea multe fițe, băiatul „se ahtiază“ – după care a cerut circumstanțe atenuante pentru desconsiderarea gramaticii. I-am atras atenția că aici e vorba de semantică și că de fapt voia să exprime ceva exact opus.

În fine, dacă tot a deschis discuția despre gramatică, mi-a oferit ocazia să-i spun cât îmi place sintaxa lui englezească, reliefată în cele ce urmează: „Nu vreau să mă gîndesc ce-ați trecut voi prin! (*"I don't want to think to what you passed through."*). (A mai spus ceva asemănător prin clasa I, dar atunci a fost voit.)

Tot actualizînd jurnalul lui Vlad în calculator, mi-am dat seama că nici eu nu sînt chiar deosebit la engleză. Mi-a picat fisa că echivalentul pentru „jurnal“ este "diary", deoarece "log" este jurnalul de bord. Am lăsat totuși neschimbat titlul documentului, fiindcă viața noastră aici este ca o călătorie pe mare pe vremea corăbiilor cu pînze. Sper ca măcar copilul sau copiii lui Vlad să aibă un "diary", și nu un "log". (*Poate dacă își vor duce existența în altă parte.*)

30 mai

N-am comentat nimic în legătură cu pregătirea pentru teza de la fizică, ci mai mult m-am distrat. Duminică, încă de dimineață i-a spus Camelia să învețe cîte ceva, dacă luni are teza. A comen-

tat: „Așa de repede?”.

12 iun.

Pe tot drumul cu autocarul (*în Grecia*), dar mai ales spre casă, Vlad a făcut o paralelă cu nava "Enterprise", din "Star Trek", el fiind – desigur – căpitanul Picard. Așa se face că, de câte ori simțea că-l fură somnul, îmi zicea: "I leave you in charge, Number One!".

Voiam să închei cu o întâmplare de la ultimul nostru popas – la complexul „Lutsch 2000”, de lângă Vințu-de-Jos. Era trecut de 7 dimineața și – văzînd un telefon cu cartelă – m-am gândit să-i anunț pe părinții mei că nu sîntem departe de Cluj. A sunat ocupat – lucru de mirare la acea oră. Am lăsat-o baltă, și m-am dus la autobuz, unde i-am văzut pe Camelia și pe Vlad vorbind cu Grannie – de pe celularul lui. Curînd m-am lămurit că au dat pe telefonul fix – ceea ce numai el putea să facă, din moment ce bunica lui are și telefon mobil, și i-am spus să-l lase permanent deschis. Tot pe drumul de întoarcere, Vlad al nostru a constatat că „s-a mierit” pe picioare – ca urmare a ce mîncase la micul dejun.

17 iun.

Văzînd azi că în optimi se joacă meciul Mexic – S.U.A., a comentat: „Ăsta-i fotbal american!”.

1 iul.

Tanti Nineta își înfundă cu prăjituri finul de câte ori trece pe-acolo. Iată un dialog cu Camelia:

— Vlad, vii cu mine la tanti Nineta?

— Nu, că-s sătul!

25 oct.

Alaltăseară am fost la un cocktail, și Vlad ne tot întreba la ce oră ne întoarcem. Mi s-a părut mie că se interesează cam prea amănunțit, dar n-am dat atenție pe moment. De-abia seara am înțeles de ce: cînd eram noi la ușă, pregătindu-ne să intrăm în casă, el urca în fugă pe scări. Fusese la prietenul său Rusu, ca să facă exerciții fizice.

26 oct.

Mă tot întrebam ce poate însemna "e-zine", iar el a făcut o analogie isteată, pornind de la "e-mail" (care a fost destinat să însemne „poștă electronică”) și "magazine", care înseamnă „revistă”. Într-adevăr, m-am convins că "e-zine" ar putea fi echivalent cu o revistă citită pe Internet.

27 nov.

Trebuie neapărat să notez niște înțelepciuni ale eroului nostru: una din prezent și una din trecut – de care n-am știut la vremea respectivă. Încep cu prezentul și spun că, atunci cînd am venit acasă, mi-a spus:

— S-a petrecut imposibilul! Am început să înțeleg fizica!

Decît să-mi repet opiniile la adresa profesorilor, mai bine mă întorc în timp și relatez ce și-a amintit azi Camelia. Pe cînd Vlad era Vlăduț, și avea probleme cu caligrafia în clasa a II-a, învățătorea și mama lui i-au atras atenția ce important e scrisul și cît îl folosim noi și acum. A urmat replica:

— Eu trebuie să scriu singur; vouă vă scriu asistentele!

12 dec.

Mă voi referi la la prima zi a testului Cambridge. Mai nou mă străduiesc – după cum am și scris – să nu las asupra acestui jurnal amprenta mea, ci a subiectului său. În acest spirit voi încerca să accentuez fațetele mai amuzante ale importantului eveniment. Pentru început trebuie să spun că – practic firesc – Vlad s-a trezit abia azi-dimineață că n-are creion și gumă, deși știa ce-i trebuie de vreo două săptămîni.

Eram hotărît să nu-l întreb nimic despre examen (ca totdeauna), fiindcă nu vreau să retrăiasc

mo-mente neplăcute. Prin urmare am rămas doar cu ce mi-a spus el – respectiv cu o impresie generală bună. Citez: „A fost cam ca la olimpiada de engleză, dar de data asta nu mi-am bătut joc.“

Am observat că anunțul redactat în engleză este puțin diferit de cel în română, și mă cam miram de ce. De-abia când am citit din nou ("second-look", ca să fim în atmosferă) am sesizat că textul în engleză se adresează candidaților, iar textul românesc – însoțitorilor, care probabil sînt considerați ageamii (sau „pastă“) în ale englezei. Mi s-a părut o mostră de umor britanic, dar mi s-a șters repede zîmbetul când am văzut că și textul în limba examenului suferă de un oarecare agramatism. Când i-am împărtășit lui Vlad nedumerirea, mi-a replicat:

— Vezi, de-asta dau eu testul Cambridge, și tu nu; nu-ți dai seama ce-au vrut să spună când scriu prostii.

21 dec.

Cred că pentru un joc pe calculator are Vlad nevoie de date despre orașele americane. După ce ieri a întrebat de aeroporturi, azi a venit la mine și m-a abordat direct:

— Ionuț, spune-mi o zonă rezidențială din New York!

Concentrat cum eram la legarea bomboanelor de pom, n-am știut pe moment ce să-i răspund. Atunci mi-a oferit un indiciu:

— Unde și-ar face bandiții de politicieni români vile?

– 2 0 0 3 –

29 ian.

Încheierea este pentru relaxare. Trebuie să redau un dialog între Camelia și Vlad, după ce acesta a intrat pe ușă și ne-a dat binețe ca de obicei: „Salut, grașilor!“.

— Să nu mai îndrăznești să ne faci grași, și dacă ne facem de 200 de kile!

— Da' ce, o să slăbiți?

Într-o zi mă concentram la revizuirea unui document din calculator, iar el urmărea – cu sonorul dat cum obișnuiește – desene animate. La un moment dat mi-a spus:

— Mă stresezi că stai așa de liniștit! Nu scoți un cuvînt, nu-ți pui căștile-n urechi să ascuți muzică...

8 febr.

Reducem noi cît putem din amploarea consemnărilor, dar nu putem omite niște „înțelepciuni“ ale lui Vlad, emise într-o singură zi: „Am început să mă sclerozez, pentru că simt nevoia să dorm după-masa.“ și „La matematică îmi merg ușor problemele, fiindcă profesoara mi-a dat materie de clasa a IX-a, și-mi amintesc tot ce nu știam atunci.“. (Desigur că aici a vrut să spună altceva, dar eu l-am citat.)

23 mart.

Am găsit răspuns la una din marile mele nedumeriri (în care este și ceva regret): de ce nu-i place lui Vlad să se uite la fotbal. Mi-a explicat că îl deranjează că nu poate să influențeze jocul – pe care, de altfel, îl practică la școală cu plăcere. La fotbalul pe calculator e altceva, fiindcă el stabilește parametrii, și mai totdeauna se pune în postură de golgheter.

E bine că am reușit să aduc vorba de calculator, pentru că astfel pot nota ce am omis data trecută. Voind să-i instalez ceva, am observat – pe lîngă debandada la care mă așteptam – că are spațiu liber cam cît am eu, deși hard-disk-ul meu are capacitatea de vreo 6 ori mai mică.

13 apr.

Într-o dimineață, Camelia povestea cum simte mirosul de fum – chiar de la o colegă a ei, care are țigări mai fine decât mine (cu toate că – de nevoie – am trecut și eu pe țigări cu filtru). Vlad a comentat: „Pe Ionuț îl înțeleg că fumează, fiindcă e stresat, ca anestezist; dar aia de ce fumează – că doar e «medică» de familie?”.

Cum programul de somn îi este dat peste cap, din cauza nopților pierdute pe Internet la povești cu prietenii, doarme dimineața mult (dacă poate; când merge la școală apare la micul dejun cu perna în brațe). După-masa – și nu de-acum – se culcă la cele mai neașteptate ore, fără măcar să se învelească. Eu intru în camera lui doar când are de mers la ora de matematică, fiindcă nu mai e de 1 an, ca să umblu tot timpul după el. I-am relatat mamei sale că iar l-am găsit dezvelit și – mai mult decât atât – fără ciorapi, dar din partea mea n-are decât să înghețe, dacă e așa de delăsător. Apoi am spus:

- De ce te duci să-i duci pătura?
- Păi, dacă tot am drum în camera lui...
- Ce drum ai acolo? Eu nu mă duc niciodată.
- Să văd dacă s-a învelit.

17 apr.

Încă un exemplu de americanizare a românilor în aspectele de suprafață (Parcă am fi de plastilină.): fiind elev de serviciu pe școală, secretara i-a cerut lui Vlad să meargă să-i cumpere tampoane.

20 apr.

Scriind rîndurile dinainte, m-am gândit că poate o fi vrut să-i facă o aluzie (acum și aici e posibil orice).

Să ne înlăturăm însă gustul amar cu o întâmplare de alaltăieri seara. Cu toții am fost plecați la reuniuni și – în ton cu vremea pe care o trăim – cei care au plecat și au venit mai repede au fost părinții. Curînd după ce am intrat în casă, am colaborat la contracararea intențiilor lui Vlad (sau – mai probabil – a nepăsării lui) închizîndu-i calculatorul. Fiecare separat nu puteam face treaba asta; eu n-aș fi intrat în camera lui, iar Camelia și-a declinat competența cu privire la respectiva mașinărie, pentru că n-a umblat niciodată la ea.

15 mai

Mai nou vine să își pună mîinile pe burta mea, ca să aibă noroc – așa cum a văzut că fac credințioșii la statuile lui Buddha cel gras.

21 mai

Azi-dimineață m-am pomenit cu un bilet de la Vlad, în care îmi cerea să-i trag la imprimantă ce se găsea pe discheta de lîngă acel bilet. Erau niște referate despre al doilea război mondial. Mi-am zis că va duce aceste lucrări exact așa cum le-a făcut, doar-doar – în urma unor observații – se va învăța minte să fie mai îngrijit. Fiindcă nu m-am uitat atent la început, era să las ceva cu totul remarcabil: a enumerat numele a patru plăji pe care s-a debarcat în Normandia, după care a scris în paranteză „cealaltă pune-o tu”.

26 mai

Știam că mai trebuia să consemnez ceva data trecută, dar n-a fost nici o pagubă că nu mi-am amintit pe loc, fiindcă oricum lăsasem intenționat ceva la o parte. Este vorba despre faptul că Vlad ne-a mărturisit ce invidios era el pe prietenii lui Noni și Gabi că erau pionieri, în timp ce el era doar șoim al patriei. Desigur că îl atrăgeau accesoriile uniforme de pionier (centură, insignă, trese, etc.), după cum te poți aștepta la un copil de 3 ani.

Dacă tot m-am pus pe consemnat lucruri nostime, să completez cele de data trecută. Spuneam că am îndreptat numai neajunsurile grosolane din documentele redactate de Vlad, în lipsă de timp. M-au deranjat și unele formulări preluate fără discernămînt din engleză, avînd în vedere că s-a inspirat de pe CD-ul cu enciclopedia de istorie. I-am făcut observația că unul care are atestat de engle-

ză la asemenea nivel nu ar avea voie la astfel de stîngăcii. Răspunsul a fost: „Eu am luat testul Cambridge, nu testul Cotroceni!“.

31 mai

Este cît se poate de tipic pentru Vlad că a luat un 4 la engleză. (El nu ne-a spus nimic despre asta, și am aflat citindu-i carnetul de elev, în care notele nu sînt semnate de profesori și nu sînt trecute mediile din clasa a X-a și semestrul I al acestui an.) Cînd l-am întrebat cum a reușit această ispravă deosebită chiar și pentru el, am aflat că avea de pregătit un eseu pentru profesorul cu care dăduse una din probele testului Cambridge, dar nu se sinchisise.

Comparativ cu ce-a făcut la engleză, faptul că la biologie de-abia îi iese media 5 e nimica toată. Camelia l-a certat bine. Imediat după acea discuție „tare“ cu maică-sa, ne-a reamintit că trebuie să-i cumpărăm cartelă de Internet, pentru 1 Iunie – și neapărat înainte de Ziua Copilului. M-am gîndit atunci că pe descendenți îi ai cum îi înveți; cînd eram eu de vîrsta lui, nici nu se punea problema să cer ceva de 1 Iunie și – chiar dacă s-ar fi obișnuit așa ceva – n-aș fi venit cu pretenții după un asemenea bilanț. Camelia i-a spus lui Vlad cam ce am notat mai sus, și a primit imediat răspuns, ceea ce a declanșat un schimb de replici:

— Tu nu vrei cadou de Ziua Femeii, indiferent ce faci?

— Mi-ai cumpărat tu vreodată ceva?

— Nu, dar ai zis ca eu și cu Ionuț să nu-ți luăm nimic, căci nu ne pricepem.

În timp ce notam toate cele de mai sus, Vlad era cu Dorina. Cînd a plecat ea, l-am întrebat dacă i-a spus de isprava de la engleză. Mi-a răspuns negativ, după care mi-a comunicat că a luat 9 în teză. Ca și cum asta n-ar fi fost destul (ca să mă umfle rîsul, căci altă reacție nu văd), a completat că pe lucrare luase 7,60, dar a găsit profesoara o metodă ca să-i mărească nota cu un punct.

Ca să fim exhaustivi, mai reproducem o remarcă a lui Vlad, prilejuită de dorința mamei lui de a se pieptăna înainte de a pleca la cumpărături: „Nu vrei să te și coafezi?“. I-a zis-o – după cum am comentat pe loc.

5 iun.

Mă crucesc cînd văd cît se poate chiuli de la școală. O mai ștergeam și noi, dar parcă mai subtil – și, uneori, mai acoperiți. Oricum, nu ne mîndream cu lipsa de la școală – ca Vlad, cînd am venit eu acasă. Primul lucru pe care mi l-a comunicat a fost că are în total 108 absențe, fiind pe locul II în „topul“ clasei. (Prima este o fată, cu 110.) Singurul lucru care-l preocupă este să facă 111, ca să ajungă pe locul I.

14 iul.

Vlad îi trimite pe e-mail temele la engleză unui fost coleg, care în prezent face școală în Canada.

7 aug.

Înainte de masă am fost noi, băieții, împreună la ultimele cumpărături. În drum spre casă, soarta a făcut să merg în spatele unui camion din care tot cădea pietriș, și – vrînd să-l evit – am luat-o pe lîngă poligon. Atunci lui Vlad i-a venit – firesc, aș spune – ideea să conducă puțin, și bineînțeles că nu m-am opus. Interesant este doar că aceasta a dus la poanta zilei: pe cînd mergeam spre gară, m-a enervat cineva din față, și i-am adresat cele convenite. Vlad a comentat:

— Tu m-ai auzit pe mine înjurînd atîta la volan?

14 oct.

A trebuit să-i duc unitatea la firmă pentru ca să monteze acest CD-writer, dar și să instaleze un program neapărat necesar. Cînd m-am întors, Vlad mi-a spus: „Pune la loc legăturile de la unitate, căci tu le-ai scos!“.

7 dec.

Cu o zi înainte de tradiționala sosire a lui Moș Nicolae, Vlad a venit mai devreme decît mă așteptam de la ședința organizației „Leo“ în legătură cu acțiunea de caritate despre care am mai pomenit. Camelia bănuia că va întârzia, așa că îi lăsase cartofi pentru prăjit. Eu aveam de lucru, deci i-am repetat cele de la prînz în legătură cu ce are de făcut. Replica a fost: „Dacă ai fi un tată bun, mi i-ai face tu!“.

– 2 0 0 4 –**1 ian.**

Copilul nostru nu se dezice, așa că deja îmi oferă material proaspăt. Abia sculat din somn, a început să citească „Luceafărul“ cu glas tare. De anul trecut spusese: „Hai să fim și noi o familie adevărată și să facem ceva în comun – de exemplu, să învățăm «Luceafărul!»!“.

17 ian.

Se împlinește o săptămîină de cînd Vlad era în toiul distracției la ceea ce s-a vrut Revelionul cluburilor "Lions" din toată țara – inclusiv cu tineretul. Credeam că nu voi scrie nimic despre ce s-a întîmplat acolo, deoarece inițial a povestit doar cu Camelia. Totuși s-a ivit ocazia să fim numai noi doi, și atunci l-am mai tras de limbă, pornind de la principala mea obsesie în legătură cu el – cel puțin în acest moment: relațiile cu sexul opus.

Mai picant – adică pe felul de-a fi al eroului celor scrise aici – este că sora lui Aghi, în vîrstă de 12 ani, îi cam făcea avansuri prietenului din Cluj, dar acesta nici n-a băgat-o în seamă, afirmînd: „Dacă mă apucam să discut cu ea, mă simțeam pedofil!“.

25 ian.

Am luat la lectură „Scrisoarea a III-a“, și s-a apreciat că n-am citit-o chiar cum trebuia. Am avut controverse mai cu seamă la „cartea“ de după bătălie, ale cărei versuri mi-au mers totdeauna la inimă. Vlad a considerat că nu sînt destul de patetic – cum s-ar fi convenit unui romantic ca Eminescu. A început el să-mi citească versurile, cu o voce de domnișoară clorotică, și e clar că acest gen de patetism (trăsătură pe care, de altfel, nu am negat-o) nu se potrivește nici autorului, darmită cuiva care s-a bătut toată ziua cu turcii.

2 febr.

Chiar la sfîrșitul lunii ce a trecut, Vlad s-a plîns că nu mai are rezerve la aparatul de ras (pe care – firesc – îl folosește tot mai des). Camelia, știind că îi adusese și lui, s-a mirat:

- Cum de nu mai ai? De cîte ori folosești tu o rezervă?
- De 2-3 ori.
- Cum, de 2-3 ori? – am sărit și eu. Doar eu o folosesc o lună.
- Am crezut că sînt de unică folosință.

26 mai

Deși e miercuri (cînd e pregătire la fizică de la 8 la 9, după cum am spus), Vlad s-a gîndit să meargă totuși la prima oră, ca să facă repetiții cu „Gaudeamus“. (Nu pricep ce sens are, dacă tot nu participă la activitățile de sfîrșit de liceu, dar asta e altă poveste.) Era încă în pat cînd mi-a cerut să-i scriu versurile. Bineînțeles că am comentat (deși era inutil, știind toți că pînă la urmă voi face):

- Nu puteai să-mi spui înainte? Iar te trezești în ultima clipă?
- Păi, ți-am spus înainte! Înainte cu o oră de a fi la școală...

30 iun.

Iată un dialog pornit aseară de Camelia (*în cursul bacalaureatului*):

— Cu cine vrei să mergi mâine, cu mine sau cu Ionuț? Amîndoi sîntem liberi.

— Asta-i ca întrebarea: „Pe cine iubești tu mai mult – pe mama sau pe tata?“!

Inițial preconizam ca aceste selecțiuni să fie numai din perioada pînă la terminarea școlii (acoperită de primele trei părți din ceea ce se intitulează „Isprăvile lui Vlăduț“), dar a apărut – cînd n-aș mai fi crezut (tipic pentru el, de altfel) – material care nu trebuie lăsat la o parte.

19 sept.

Traducînd în engleză niște versuri, la un moment dat a întîlnit expresia „adie blînd“. Cum textul era fără diacritice și autorul e de generația mea, bineînțeles că apărea „blind“. La aceasta, Vlad m-a întrebat – pe Messenger, căci acceptasem ideea lui de a nu urla dintr-o cameră în alta (fiind și eu la calculator):

— Cum adică „blind“?

Avînd în vedere că n-a așteptat răspunsul, cum fac cam toți pe acest sistem de comunicare, a apărut pe ecran altă întrebare:

— Orb? (asta înseamnă "blind" în engleză).

26 dec.

Una de-aseară: „Camelia, avînd în vedere că e Crăciunul, îmi faci tu o cină festivă: cartofi prăjiți cu ochiuri?“.

– 2 0 0 5 –

3 apr.

Într-o seară, Vlad își pregătea un aranjament savant, punînd într-un bol vreo 20 de napolitane din sortul care ne place amîndurora. Mi-a spus: „Exact una îmi lipsește. Vezi dacă ești așa de la-com?“.

Într-adevăr, în acea seară mîncasem două napolitane, în loc de una!

14 mai

Acum vreo două seri a venit în bucătărie pe cînd mă uitam la C.M. de fotbal pe plajă. Chiar atunci se comenta că la campionatul european a participat și Elveția. Am dezbătut puțin pe tema asta, după care i-am spus că meciul pe care îl urmăream se joacă pe Copacabana. A replicat:

— Asta unde-i? În Elveția?

La acestea adaug un termen auzit ieri: fotbalul a „devoluat“, simptomul fiind că se pune accentul pe apărare.

6 aug.

Ieri, pe cînd lucram intens în bucătărie (nu la scris, cum se va vedea), a apărut Vlad. Imediat m-a întrebat:

— Te-a pus Camelia să cureți spanac?

— Nu; eu am vrut.

— Foarte bine – dacă tot ești în concediu. La muncă, bă, nu la-ntins mîna!

– 2 0 0 6 –

24 aug.

Chiar înainte de a veni examinatorul, s-a așezat pe locul șoferului în Dacia Logan pe care făcu-se câteva ore – și totodată urma să dea. Cu excesul de prudență care mă caracterizează în situațiile cu ade-vărat serioase, l-am întrebat (sensul fiind clar pentru oricine):

- Cunoști pedalele?
- Da – uite: ambreiajul, frâna, accelerația.

10 sept.

Azi-dimineață, Camelia i-a spus lui Vlad că are dureri la spate – din cauza căroră suferise toată noaptea. La aceasta, el a întrebat:

- Iar ai apendicită?

– 2 0 0 7 –

11 febr.

Acum îmi pare rău că n-am notat pe loc perla de ieri, pentru că tocmai s-a adăugat alta.

Camelia și-a mâncat dimineața de sîmbătă la un curs de vaccinuri. Cînd s-a întors, l-a întrebat pe Vlad dacă a fost vaccinat anti-tetanic în clasa a XII-a. A răspuns că nu s-a făcut așa ceva; măcar ar fi știut – apropo de cîte absențe a avut atunci. Auzind acestea, Camelia s-a gîndit și la vaccinarea anti-hepatită. El a replicat (după ce îmi mărturisise groaza de ac):

- Bine că n-ai fost la un curs de clisme sau de sondaj gastric!

Azi s-au dus la bunici, unde se pare că Grandpa voia să pornească o lecție de viață. De notat este schimbul de replici:

- Măi (zice Grandpa), eu sînt născut în secolul trecut!
- Și eu sînt născut în secolul trecut!

23 mart.

Am scris că Vlad are serviciul lîngă Camelia. Azi-dimineață l-a dus cu mașina, avînd în vedere că ploua. La prînz a vrut să-l și aducă, fiind aceeași vreme. I-a făcut oferta într-o formă care s-a vrut sarcastică, avînd sursa în nedumerirea lui – cu nuanță critică – în legătură cu faptul că doctorii lucrează ori dimineața, ori după-masă (dacă e să luăm în considerare și cazul mamei lui). Așa se face că ea i-a zis:

- Nu vrei să vii acasă la 1, ca doctorii?
- Nu, că eu – spre deosebire de medici (mereu zice așa) – mai și muncesc!

– 2 0 0 8 –

24 febr.

Camelia m-a ridicat de pe locul meu din bucătărie (cu spatele sprijinit de ușa de la cămară) pentru că îi trebuia de acolo aspirină ca să îi dea lui Vlad, pe care îl dorea spatele. A comentat:

- Nu poate să vină singur s-o ia; trebuie ca mamă-sa să-i dea fiecare aspirină!

De după ușă am auzit imediat vocea lui:

- Medicul de familie!